د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم	:پایلوځ بنګ حبیب اللّٰه
لیکونکی	:پوهنمل محمود نظری
کمپوټر اوډونکې	:یما نظری
چاپ شمیر	:۱۰۰۰
خپرندوی	:کراچی مطبعه
چاپ نیټه	:۱۳۸۴

په دې ټولګه کې:

وا کتاب خپل محترم پلار الحاج دوکتور محمدامین نظري
ته اهدا کوم

مننه

د محترم استاد پوهاند دوکتور مجاور احمد زیار، محترم عبدالواحد نظری او محترم عبیدالله محک چې دا کتاب یې کتلی، تصحیح کړی او ګټوری مشورې یې را کړی یو جهان مننه کوم او کوروداني ورته وایم.

همداسې د پایلوچانو د کیسو په راټولولو کې د محترم امیرجان، محترم علی احمد ، الحاج محمد کریم ، محترم بصیر احمد او نور هغه کسانو چې زما یې نومونه هیر شوی دی کوروداني وایم او د زړه له کومي مننه ځینی کوم

د دیزاین ، ترتیب او طرح په برخه کښې د محترم یما نظری او په چاپولو کې د محترم مسعود د هلو ځلو څخه مننه کوم او په ژوند کې لا بری ورته غواړم

په درناوی

پوهنمل محمود نظری

۷۸۶

په دې ټولګه کې:

له طنزه تر داستانه-----------------۶
سریزه--------------------------۱۳
پایلوچ بنګ حبیب الله--------------۵۱
غرغړه--------------------------۵۶
یوه لپه خاوره--------------------۷۰
د کور هدیره----------------------۷۷
غاو-----------------------------۸۵
مرور----------------------------۹۸
غچ-----------------------------۱۱۲
غولېدلی-------------------------۱۲۳

له طنزه تر داستانه

داخل مې مخې ته د محمود نظري يوه داستاني ټولګه پرته ده.يو کال له مخه مې پردېيمه
طنزيه ټولګه همداسې يو څو کربښې ورکښلې وې او په هغه کې مې دغه هڅاند ليکوال تر هر
څه مخکې د يوه طنز او مزاح کښونکي(ليکوال په توګه (Satirist & Homourit)
خپلو مينه والو ته ورو پيژندلی وو او هغه په پښتو کې د دغو ادبي ځيلونو (Literary generes) له ګوتو شمير
نوښتګرو قلموالو شميرلی وو ، خو د دې داستاني ټولګې له وړاندېينې سره يې را زياته کړه
چې سړی خو پرهغه دوه ځيلونو بسيا نه دی پاتی او دربيم ديته يې قلم راغځولی او خپله
وړتيا او نوښتيا پکې ازمايي.
رښتيا هم يوه داسې هڅاند ليکوال ته چې خپل زيږند څوب او وړتيا يې لومړی په طنز و
مزاح کې پرکار اچولې او په پوره بريالیتوب يې له توغه راوتلی هم دی کوم ناشونی کار نه
برېښی چې کيسې وليکی او ورسره ورسره کيسې وګټي
کوم ازمېښت او نوښت يې چې په هغو ډګروکې په برخه شوی، په دغه څه نا څه ورته ډګر کې
هم په برخه کېدای شی او هغه دا چې د خندا او موسکا د توکو په کمونې سره ورته
سوچاو سوژو ته په اسانه داستاني بڼه او وکر وربښلای شي، تر دا منځ ورته نه کرکتر
رغاونه کومه ستونزه لری او نه انځورونه،غوټه اچونه-پرانېستنه،نه کړکېچ او
تلوسه،پيلونه او پايته رسونه.
خو په سر چپه ټوګه په يوه هر داستاني ليکونکي ته دومره اسانه نه وی چې خپل داستان ته
طنزومزاح وکر(هويت) وروبښي او خپل ازمېښتونه او نوښتونه ورولېږدوي.مګرنظری په
دغه لومړنۍ ټولګه راوښوولی چې ځان را باندې د غبرګو ، په بله وينا دروګونو ادبی
ژانرونو ليکوال او بيا بريالی ليکوال را پېژني او پوره باور دی چې که دغه درې سره ځيلونه
همداسی همزمان او اوږه پر اوږه پر مخ يوسي او ورسره ورسره د يوی کره پښتو خيال نور هم

ټینګ وساتي، بې له کوم ارنګ برنګه به په دغه اړه پرله پسې برې او بریاوې د قلم د نیلي سوې ورښکل کړي او پر دې سربېره سربېره د خپلې مورنۍ ژبې او ټولنې په وړاندې خپله پاتې ژمندویي او استازندويي(تعهد و رسالت)پر ځای کاندي.
د پایلوچ بنګ حبیب الله دغه داستاني ټولګه يې چې تر درې ګونو طنزيه او مزاحيه ټولګو(د څوکۍ خوند ،سر خلاص که ! او انساني سرکس) را وروسته يې چاپ وخپراوی ته سپاري تر هر څه له مخه د دې نوښت پر بنسټ ارزول کېږي چې د ړومبني پښتو لیکوال په ټوګه يې په همدغه نامه لومړی داستان د خپلې سیمې یو له پامه لویدلی ټولنیز پوړ(قشر) رانغاړي او په خورا ریالیستیک ډول يې شننه او انځورنه کوي.بنګ حبیب الله يې د مرکزي کرکتر په ټوګه د ټولو هغه انساني کړنو ښېګنو ،ځانګړنو دودونو او دویونو(قوانینو) رانغښتونکی را پېژني چې له پېړیو راهسې يې په پایلوښانو اړه درلودلې اوڅارتیا اونومورتیا يې پرې موندلې ده

ښاغلي نظري په دغه برخه کې نه یوازې د یوه کندهاري په توګه له خپلو سیده لیدنو کتنو او نورو ماویلو-تاویلو ګټه اخیستې، بلکې د تاریخ پاڼې يې هم ورپسې اړولې رااړولې او او د بهرینو ګرځندویانو او څېړندویانو اړوندو اخځونو ته يې هم مخه کړې، لکه څنګه يې چې په خپله لنډه سرېزه کې ورباندې رڼا اچولې ده.

داسې اټکل کېږي چې کندهاري پایلوښان له اړه د هغو خراساني، یا په بله وینا ،سیستاني «عیارانو» له پاتېشونو څخه وي چې په سیستان کې يې د یعقوب لیث صفاري په مشرۍ پر۲۵۳ کال د یوه افغاني دولت بنسټ ایښی وو او ظفر کاکا خیل په وینا يې پوځي اډانه کې پښتو پوره برخه درلوده.«عیار» هم د «ای یار» عربي بڼه انګېرل شوې چې پښتو انډول«ای مل- ایمل» کېدای شي.

دا بېله خبره ده چې د چا خبره نن سبا « به جهانو کې هم نور څوک آرو اصیل پاتې نه دي» او ان په مسلمانانو کې هم نور څوک سم و سهی نه لېدل کېږي او هغه آر ورښتیني اسلامي خویونه

او سپېڅلي کړه وړه ترې بنسټپالو لوټلي او تروړلي دي ، دغه راز هغه څه چې زموږ نوښتګر داستان لیکوونکی د خپل پایلوخ اتل په شننه او ستاینه کې کښلي او انځورلي دي، له ښایسته ډېر مهاله نور د تاریخ یوه برخه ګرځېدلې او په هیڅ یوه او سني پایلوخ کې یې څرک نه لګي. یوازې او یوازې یې هماغه منفي او ناوړه لیز اړخونه خوندي پاتې دي. که پخوا یې له بډایانو را شوکولې او پر بېوزلانو ته یې وروبښلې او س یې له بېوزلانو راشوکوي او خپل ځانګړي درد پرې درملوي.دا یې نن د بدګنو او بېلاریو یوه وړه بېلګه ګڼل کېږي چې یو خوارکی ګاډیوان نیمه شپه د ښار له چوکه یې تر «سرپوزی» پورې ډګاډګ وځغلوي او چې بیا ترې په مات مخ د کرایې غوښتنه کوي په غبرګون کې یې څو مرد کې ورډالۍ کوي او مړي یې له اس سره همتله لېوانو ته پرېږدي
په هره توګه د لیکوال همدغه غځېدلی لنډ داستان رښتیا هم د دې جوګه دی چې خپله ټوګه پرې ونوموی او ما هم د یوه شهکار په توګه د خپلې دغې لنډې ارزونې بېلګه وګرځوله او نوری داستاني بېلګې یې ورهېزو کره کتونکیو او ارزوونکیو ته پرېږدم ګوندی ګران نظری هم دغه یو څو کرښې د دیوې دوستانه پېرزوینې په توګه په ډېر څه وشمېري.

د پوهنمل محمود نظری د لا ډېر ازمېښتونو او نوښتونو به هیله

پوهاند دوکتور م.ا.زیار
اکسفورد-جولای۲۰۰۴

سریز ۵

د بنګ حبیب الله کیسه داد داسونامیانو او کلکو خلکو کیسه ده چي په ټوله نړۍ کي یې په کلکوالي او غیرت کي ثاتر او سه نه سیال او نه بېلګه لیدلې یا اورېدلې ده.
دلته د یوه بهرنی ژورنالېست د څېړنې پایله په لنډه توګه لیکم:
جروان دایک امریکایی ژورنالیست (په افغانستان کي څه تیرېږي؟) کتاب کي د پایلوځانو په هکله داسې کښلې دي:
ډیر کلونه وړاندي چي کله ایرانیانو پر دغه هیواد یرغل وکړ او دغلته یې ډیر زیات جنایتونه پیل کړل، خلکو لومړی نه شوله کولای چي د هغوی په وړاندی را ولاړ شي خو وروسته یو شمیر ځوانان را پیدا شول او په خپلو کي یې تړون سره وکړ چي د دغو پردیو یرغلګرو په وړاندی مبارزې ته را ولاړ شي او خپل مال او هیواد نه دفاع وکړي ، ددې لپاره چي خپلو غلیمانو ته خپل واک ښه څرګند کړی، به لوڅو پښو به یې تګ راتګ کاوه ،دغه کار یې د غلیم په وړاندې د مقاومت او سر سختۍ نښه وه ، پردې سربیره یې به لوڅو پښو منډې وهلاې شوې او کولای یې شول چي په ځانګړې توګه د شپې له خوا بېله غږه غوږه پر غلیم برید وکړی. هغه وخت په دې سیمه کې پاړ سي ژبه هم دود وه نو ځکه خو پاړسیانو دوی پای لوچ(پا لوچ) وبلله.
دغه پایلوځان د دی هیواد تاریخي اتلان او د بې وزلو او بې برخو خلکو پلویان وه.
هغه وخت چي احمد شاه بابا واکمني ته ورسید (د درانیانو واکمني دوه سوه کاله په افغانستان کي وچلیده) احمد شاه بابا د پایلوځانو ډیر زیات درناوی وکړ ، د هغوي د درناوي لپاره یې د جشن او ښادۍ په توګه یوه ځانګړې ورځ وټاکله او هغوی یې ښه او رښتینی خلک وبلل.هغه دغه خلک د شاه مقصود په نامه په یوه سیمه کي استوګڼ کړل چي اوس د کندهار په شمال کي د ډیرو ښو سیمو څخه ده.
پایلوځان یو ځانګړی یونیفورم لری، پراخ او اوږد شین رنګه کمیس او پرتوګ اغوندی د جامو د ګنډولو لپاره یې څه ناڅه پېنځلس متره ټوټه پکار ده ، شین ویره توره لونګۍ تړي،

پټو یې تل پر ولوپروت وي، چاړه ، د هوسۍ ښکر ، خردوم(یوه متره رسۍ چي یوې خوا ته یې یوه ټوټه وسپنه تړل شوی وی) له ځانه سره ګرځوي.
که څوک و غواړی د پایلوڅانو به ډله کي شامل شی په لومړی سر کي باید د هغه پېژند ګلوی وشي تر هغه وروسته ازمېښت پرې کېږی چي ورتیا یې لری او که نه؟دغه غوراوی (انتخاب) زیاتره د ځوانی په وخت کي تر سره کېږی.
او ګوری چي د اور په وړاندی څومره ټینګار کولای شی؟ هغه باید خپلې پښې او لاسونه اور ته ونیسي او د اور ټوله تودوخه وزغمی. وروسته باید شپږ میاشتي یا یو کال زغم وکړی چي کړه وړه او خبرې یې وارزول شی، بیا یې ژوند جګړې(مبارزې) عملی ډګر ته راڅکوی. که ټپي شو باید چا ته فریاد ، پلپوټ(شکایت) ونه کړی.د ټولو په پای کي وروستۍ ازموینې ته وربلل کېږی. وروستۍ ازموینه دا ده چي په یوه ځانګړې شپه کي د یو شمېر کسانو په وړاندی باید ځان لوڅ کړی یانی بې پرتوګه خپل ټول کالي وباسی، د ملا پر تخته یې د اور سکروټې اچول کېږی او په دغه مهال کي باید چرس وڅکوی. پایلوڅانو ته د چرس څکول ارزښت لری هغوی چرسو ته (بوټۍ) وایي د هغو به عقیده چرس انسان خدای (ج) ته نږدی کوی او له ګناه څخه یې ژغوری. پایلوڅان دینپاله خلک دی دغه ګردا زمیښتونه د جسماني ټینګار د پیدا کېدو لپاره او چرس څکول د رواني ازمیښت نښه ګڼي. مخامخ او تن په تن جګړه د پایلوڅانو لپاره اړین بلل کېږی. که څوک کوم پایلوخ ته سپکاوی وکړي و پایلوخ هغه زور ازماینې ته وربلي، ان که کوم څوکه هسي په یوه اشاره هم وغواړي د یوه پایلوخ سپکاوی وکړی د پایلوخ لپاره تن په تن جګړه لازمېږی.
پایلوڅان خپل پت ټینګ او خوندی ساتی او نه غواړی چي د هغوی په کورني ویاړ کي د سپکاوی داغ پیدا شی که د یوې داسي ننګونې (چلنج) سره مخامخ شی سمدلاسه مخامخ لورې مخامخ جګړې ته وربلی. بیا نو دغه دواړه د یو نا څرګند لورې ته روانېږی دغه مهال د دغې موضوع په اړه چي د دوی په منځ کي پېښه شوی ده هیڅ چا ته څه نه وایي کله چي هغه ځانګړې ځای ته ورسیدل. دواړه ځانونه لوڅوی او له پرتوګونو پرته خپلې نوري جامې باسی، بیا نو د سپکاوي والا له لوری برید پیل کېږی هغه څوک چي بریالی شو هغه بل را پر شا کوی یو خوندی ځای ته یې رسوی او ټپونه یې وړپټی او ټکوروی له دې پېښی څخه

باید هیڅوک خبر نه شي او هیڅ لوری حق نه لري چې شکایت وکړي دا د پایلوښانو د رسمونو او ادابو یوه برخه ده. هغوی له احساسه ډک خلک دي او ورسره ورسره خدای پاله هم دي پایلوښان هیڅکله ښځو ته نه ګوري که کومه ښځه هغه ته نږدې شي هغه ځینی سترګې پټوي او خپله لاره بدلوي او یا لکه مجسمې په څیربې حرکته دریږي. دا وه د پایلوښانو یوه لنډه پېژندنه.
زما په اند د پایلوښانو لړۍ د بنګ حبیب الله له وروسته ختمه شوې ده محلي خلک اوس هم د دې خلکو په کیسو ویاړي شاعرانو شعرونه پر جوړ کړي دي او هر هغه ټینګ ځوان ته چې د ښو صفتونو خاوند وي ته د پایلوښ لقب ورکوي ګر چې هغه پالوښ هم نه وي. اوس دی نوم خپل کره توب له لاسه ورکړی دی ځکه به وروستیو کې ډیر غلو، لوټمارو، قاتلانو، او لوچګانو د خپل بدو او کرغېړنو کړو وړو د پټولو په خاطر ځانونه پایلوښان بللي دي او د وخت حکمروانانو هم د امنیت په خاطر د دې نوم پسې بد تبلیغات کړي.
په دې ټولګه کې ټول اته داستانونه راغلي دي چې لومړۍ کیسه یې د پایلوښ بنګ حبیب الله ده چې همدا ټولګه هم په دې نوم نومول شوې ده چې دا د یوه رښتني پایلوښ کیسه ده. د کندهار د پایلوښان غیرت او ټینګوالی نه په عیارانو د خراسان او نه د کابل په کاکه ګانو او نه هم د نړۍ په نورو برخو کې چا لیدلې او نه هم چا اوریدلې دي او د دې ټولګې نورې کیسې لکه غرغره هم د یو داسې توریالی نیمه سمبولکه کیسه ده چې خلکو ته تور مخې دي د یوه واقعیت د سپړلو په هکله د وطن دوستی یوه رښتینی کیسه ده، یوه لپه خاوره یوه سمبولکه کیسه ده چې د وطن مور خپلو اولادو ته چې هیواد یې هیر کړی وي د وطن د خاورې د بوی یاد ورکوي د کور هدیره او غاو پر خوارو او بې وزلو خلکو باندې د بهرنیو او کورنیو زورواکانو د ظلم دوې بیلګې دي غېچ هم د زور یوه بله کیسه دي او مرور بیا د خپله بخته نه زما او ستا نه د یوه مرور کیسه ده چې ولی انسان ورته د انسان په سترګو نه ګوري او مهاجر بیا د غربت یوه سمبولکه کیسه ده، امید چې د دې تولګې کیسې مو خوښې او د قبول وړ وګرځي

لندن2004

پایلوڅ بنګ حبیب الله

تکنده غرمه وه دوه کلیوال هلکان د شپیشتو پر بار خرو سپاره د مامتې څخه کور ته رهی وه د مصری یو فری یې یو او دویم فرد یې بل داسې کوی:

احمد اخوندزاده چې یوه ډبره وه د غره
نامې چپک لالودی چې اقرار نه کوی
فیض الله د منارې چې اوس لا بندی دی
یو امین جان بل داود جان د ناخونی دی
تور بنا د ښکا پوردروازی عجبه نامی دی
د ګوش خانی شاماد نامی په هره لاره
سردار نورزی بیا څومره غښتلی ازلي دی
به صفت ارزی دا نینۍ مشهور سړی دی
دا نور ماد بیا بیشکه توریالی دی
بل کلاچه کې حسام الدین قصاب په نام دی
د کانی کلک د ده خواجې رمضان دی
د سرپوزی عبدالاحد عجب جنګی دی
عبدالله د پیرپایمال خورا نامی دی
غوڅو کاکړ د دغه ښار عجب زمری دی

....

دې نارو زه ډیر لیری بوتلم خورا لیری او بې اختیاره زما له خولې هم ووته:

احمد اخوندزاده چې یوه ډبره وه د غره
نامې چپک لالودی چې اقرار نه کوی

د سهار ورمې د شاه آغا د نغارو انګازې آن د ارغنداب تر شنو باغو رسولې چې په اوربدو به یې نازک پوستو انارو وخندل او ځینو به لا له شوق او سوزه خپل ګریوان څیری کړ او دوه ځاځکې وینه به یې توی کړه. د باغونو تر منځ په تنګو کږو وږو لارو کې به پر بودګانو سپرو او پلو ، سپین ږیرو ، ځوانانو ، تور سرو او کوشنیانو به پښې لا چابکې کړې د ایخ ایخ ، هی هی ... ږغونه، دورې ، دربې او اوازونه به لوړ شول تا به ویل لکه چې نغارې وایي:
...ژر کوه. ژر کوه ، هله ژر شه
چا به سپین سرې بوډۍ په خره ترلې وه. چا تلتک او نیمځی پر شا او د چا کوشنی غوټه تر ملا ، د چا ناروغ پر شا او چا د دروږ له ښکرو نیولې او د زیارت خوا ته یې کشوی. د چا پسې به په دوړو ککړ، لوڅې پښې کوشنیان روان وه په کوشنیانو به د زیارت د شنو ګونبزو په لیدو له خوشالۍ چیغې ګډې شوې او په ځغاستا ځغاستا کې به تیت او پرک شوله خو د خپلو مشرانو په نارو به چې یې ویل:
هلکو لاسونه سره ورکړی !
نو سره به یو ځای شوله او لاسونه به یې سره ونیوله.
... هلته پیر ملنګ کچکول پر سر نیولې په یوه پښه څرخېدی اوږدو غوړو څڼو یې سترګې ورپټې کړې وې او سپینه اوږده ږیره یې له چرخېدو سره باد تار تار کوله د ملنګ له خولې نه چې ږغ یې ناست وی د الله الله سندره په سختۍ سره راوتله ان د شاه مقصودي امیل د ډبرو کړیچې به سمه د موسیقۍ نغمه ورسره ږغوله. څلور و خواوته یې چارزانو ناستو ځوانانو کړی (حلقه) جوړه کړې وه او د الله الله په ویلو یې سرونه کښته پورته غورځوله ، یو نیم به لا له ډیرې جذبې اوږد اوږد وغړېد او له خولې به یې ځګونه راغلل.
ګنه ګونه وه هرې خوا ته د دعاګانو درودونه ، د واویلاو نارې ، د دردونو زګیروی، د کوشنیانو ژړا وی او ځغاستې ، ددروږو رمبارې، د بودګانو شیشنې او هنګا د نهیلیو اسویلو د الله الله نارو....
ټوله فضا ډکه کړې وه. شور ماشوروو. څوک ناست وه چا رنګه ټوکران پر شناختو ترل ، چا په پټه خوله او سترګو د دعا لاسونه آسمان ته لپه کړې وه څوک پراته وه او خوب یې پوره کاوه، څوک نغارو ته ولاړ وه او ځینو نور و بیا له زارت وروسته مېلې ته روان وه.

لږ ها خواته د زیارت تر شا د غره په پراخه لمن کي د درختو تر سایي لاندی د اوبو د شرشری ته نږدی سرې جوزجاني غالۍ اواری وې چې څلورو خواوته یې د صوفی چیټ کوربچې او بالښتان پراته وه په منځ کي یې د ناوی په شان په مریو سینګار شوی غټ چلم چي خدای دی مې غاړه نه بندوی سرخانه یې پاو- نیم پاو په وار تمباکو نیول او شنه او زرغونه زومبکان یې پر ځړیده او څنګ ته یې په هیندارو سینګار شوی د تمبکو جعبه پرته وه ، د غالیو تر څنګ یو څو تنه ځوانان ناست او ولاړ وه او داسې ایسیده چي چا ته سترګې په لار دی. مېله وه هری خواته ځوانان را ټول شوی وه ، بنډارونه وه او خپلې خوړې او ترخې سره کولی کټوی باندی وې او د انارو او انګورو کوارچې هره خوا ته پرتی وې ، ځینو بیا پسو نه الویل او کبابول او د چایو توری چایجوشی او سماوارونه د اور له زوره ایشیدی،
ملک اتاوالله چي چارخول یې له لیری ښکاریده له خپلو نوکرانو سره لاره څارله. د کوم یوه په لیدو لږ وارختا شو او خپلو نوکرانو ته یې وویل:
هغه دی راغله !
نوکرانوژرخپلې لنګوټې سمی کړې او لاس په نامه هرکلی ته ودریدل،یو ځوان چي اوږده ترخیصی کمیس څخه یې د پښې بوجولکې ښې لیدل کېدې ، د اوږدې صدرۍ له پړسیدلی جیب څخه یې د نسوارو کډو چي تل یې د شا بازار د بابک نسوارو خرڅونکی له شا بټل څخه ډکاوه، له لیری ښکاریده، شپږه یې یوی خوا او سیلاوه یې بلی خواته له کمیسه لاندی تر ملا ځړیده، په یوه لاس یې د کمیس لمن د عادت له مخی مروړلې نیولې وه او بل لاس یې لکه ښه روزل شوی اولدار په زوره کښته پورته غورځاوه، د توری لنګوټی شمله یې تر بوجولکو رسیدله او خپله هم د شملې خوا ته کوږ کوږ تی تا به ویل ګواکی د شملې وزن یې سر د بخواته کوږ کړی دی او یا غواړی و ګوری چي شمله یې څنګه پر مځکه کښیږی. په داسې حال کي چي چارآشه موچنې یې په پښو ، خامکی پټو ورپسی څکېده راورسید ، له سلام او روغبړ وروسته لکه د تل په شان په دوو ګوتو کیناست. په داسي حال کي چي خپله اوږده لمن یې پر ځنګونو راکښله د سترګو له کونجو یې ناست میلمانه یو وار بیا تر سترګو تیر کړل. ددی نری، ښایسته او غنم رنګ ځوان په لیدو سره چي غټو سرو سترګو او ګڼو

بریتو یې ځیرې ته خاص هیبت او جذب ورکړی وو د نوکرانو تر منځ پوښتنې او
کونګوسې پیدا شوی. ملک ورو هغو ته وویل:
دا بنګ حبیب الله دی.
کېږه نظر ماد چې غټی لنګوټې یې لکه سایبان پر مخ سایه کړی وه پر آس سپور له دوو
پاپیانو سره راورسید ، چې د کرک کڅوړه یې په لاس او خردوم یې تر ملا تړلی وو ، له آسه
راکښته شو ، آس یې د ملک نوکرانو ونیوی له سلامه او روغبړ وروسته پر دوو ګوتو
کیناست او لمن یې لکه نورو پر زنګونو راکش کړه.
په هم دې ډول شین کریم هم پله کش راغی د بوټو د ایستلو د ځای سره ودرید ، خاورې یې په
پښو وشندلې ، اسمان ته یې وکتل او په خپله خاصه لهجه یې وویل:
شین یم شین آسمانه !
دی هم له سلام او روغبړ وروسته کیناست.ګود ګوډ ،ګوډ عبدالاحد چې ډ یرو ټپو له کبله
خلاص خلاص تی هم راورسید او تر سلام او روغبړ وروسته کیناست.تا به ویل دا ټوله دا
یوه ټولګۍ هم صنفیان دی. پوخې صالح ماد چې د لنګوټې شمله یې ورپسې ځکېده او یو
ښکلی ځوان حاضر باش ورپسې وو. تبرزین یې تر ملا تړلی وو کوږ کوږ راورسید همداسې
خښته خدای رام ، احمد اخندزاده....
یو د بل پسې راورسیدل. دوه تنه نوکرانو د چلم په ډکولو اخته وه د ملک شاو خوا د
ځوانانو چې هغوی هم د غښتلتوب دعوا کوله ناست وه خو نورو د هغه هلکان ګڼل ځکه
ازمایل شوی نه وه د ملک د خولې وه او تل د ملک پسې وه د نورو پسې روان ځان ته
غښتلی نشوای ویلای نو ځکه د هغو پر خبرو او کړو وړو د نورو خندا راتلله. په دی وخت
کې دوه پخوانی نامیان غوثو او نینی فقیر چې سپینې ږیرې او لوځې پښې وه راورسیدل.
غوثو د یخی کولنګ د نینی پیش قبضه تر لمن لاندی تړلې وه د مجلس یارانو چې تر اوسه
چا ته نه وه دریدلی د دغه دوو غښتلو نامیانو د هر کلي لپاره ودریدل. دوی سپین ږیرو ،
سیدانو او علماو ته زیات احترام درلوده دا د زمریانو په شان غښتلی نامیان چې په زرو
لښتو او سلو چړو به یې د خولی آخ نه وته او نه یې تر ځان بل باتور لیده نن یو ځای را ټول
شوی وه هر یو یې د وسپنی یوه کلا د ډبرو یو غر د ځنګله یو زمری او د میړانې یو پهلوان او

د غیرت بې تاجه باچاهان وه.نن د میړو او نه میړو ، د ټینګو او سستو د نامیانو او بګیلانو د زمریانو او چغالانو تر منځ د سیالۍ او امتحان میدان وو . نو ځکه ټول چوپ وه او ستر ګې له کونجو یې میدان او یاران څارل د مېلې ډیرو ځوانانو دا باتوران پېژندل نو هره شېبه یې په سا نیولی ټوګه د یوې پیښې انتظار کاوه دادو چي ځان یې نامی باله او د ملک نوکر وو ملک غوښتل دی په نورو نامیانو وپیژنی نو ډک شوی چلم ته د سکروټې دراوړلو لپاره له ځایه پورته شو ، ناستو کسانو دی څاری چي دی بیا څه کوی؟
د ادو هم لکه دا نور کوړ کوړ له اوږدې شملې سره د اور خواته ورغی او هلته یې د اتشګیر پر ځای په ګوتو سره سکروټه واخېستله د نامیانوو مجلس و مستی ځینی کېده او وینه یې په جوش راغلی وه په داسې حال کي چي سکروټه یې په لاس کي لکه بوجلې چي ښکېلی ښوروله ، او په غروره یې خندل کوړ کوړ د چلم خواته خرامان خرامان روان شو د ملک خوله نه ټولیده او نور نوکرانو یې له خوشالۍ په کالو کي نه ځایده او نه پوهېده څه وکړی؟؟ !
څه چل وشو چي سکروټه یې له لاسه ولویده لاس یې وسو؟ که تر تاثیر لاندی راغی؟ یا نظر شو؟ یا یې هم پام نه وو؟ خو دا کار په داسې یو محفل کي د زغم وړ نه وو تر اوسه ټول چوپ وه یو هم نه پوهیده چي له کومه ځایه یې پیل کړی. غیبت دوی نه کوی دا یې د کم اصلو خلکو کار باله او د ځان صفت یې د نامردانو کار ګڼه دوی مرګ قبلوی خو دغه القاب یې نه ، د بنډار یارانو لکه چي برق چي نیولی وی ، یوه جټکه وخوړه ! لکه له خوبه چي کښېنستلی وی وارختا شول لاس او پښه شول، چورت یې واهه چي دا څنګه بې عزتی یې وشوه؟؟؟
دادو لا پوه شوی نه وو چي ملک یې له خاورو خاکه کړی وو. نو په چټکی د لوېدلی سکروټې خواته کوړ شو خو افسوس د نامیانو میدان یو وار وو لکه ننۍ لوبې بل چانس یې نه لره کټو په یو وار ماتیده او ماته شوه، کېه نظر ماد چي نږدی ورته ناست وو هغه یې په چپلاخه ووهه وار یې له مخه کړ لوېدلې سکروټه یې په خپلو شونډو پورته کړه او په خپله پښه یې کیښودله. د ملک غړی وتښتیدل پر تندی یې د د خولو سیلاب رامات شو او لکه هغه پهلوان چي د حریف په یوه لینګته یې شا مځکې ته رسیدلی وی مات شوی وو ځکه د زمریانو په محفل کي چغالانو ته ځای ورکول د زمریانو سپکاوی وو د غښتلتوب نوم ته دوکه وه او نامیانو ته ښکنځل وه. چي دا بیا د تحمل وړ نه وه.

بنګ په بریتو کي وخندل دا دربیم وار وو چي بنګ په بریتو کي خندل :لومړی ځل دري میاشتی مخکی چي محمد اکبر کومندان تبدیل شو او نوی د امنیی کومندان راغی بنګ همداسي خندلی وه

«... د امنیی زاړه کومندان د تسلیمی په وخت کي نوی کومندان ته داسې ویلی وه: ما منطقه د غلو او لوچګانو نه پاکه کړی ده نور هر څه چي کوې خو په څو نامیانو غیرتمندو به غرض نه لری بیا یې نوی کومندان د دې نامیانو د لیدو لپاره د هرات بازار خواته بوتی هلته د یو سماوار مخی ته یو کرک څړېدی د امنیی کومندان کرک ته ګوته ونیوله او ویې پوښتل:

- دا کرک د چا دی ؟

هیچا ځواب ورنه کړ.کومندان بیا ږغ کړ:

دا کرک د چا دی؟

د سماوار له پایه یوه تن په بې پروایي سره ناری کړه:

دا زما ده زیاته !

کومندان په لوړ ږغ وویل:

- خبر نه یې چي کرکان بند دی ؟ !

- صایب زه یې پاس لرم زیاته !

- څنکه یې پاس لری؟

د سماوار له پایه یوه سیلاوه راوغوځوله شوه ورسره ږغ سو:

- دغه دی پاس یې زیاته !

زاړه کومندان نوی کومندان ته وویل:

یو یې دا دی: مهتاب الدین آغا نومیږی !

بیا د سالو خان چمن خوا ته ولاړل هلته یو ځوان د چرسو په څکولو اخته وو.

کومندان هغه ته ورنژدی شو او ورو یی ورته وویل:

-خبر نه یې چي حکومت چرس بند کړی دی ؟

- خبر یم زیاته مو ستره په دی پای کي « دا یې تکیه کلام وو»

- نو ولی چرس څکوی ؟

- کله صایب دا فقیری بوټې دی موسترہ په دی پای کې.
کومندان اولدار ته رږغ کړل:
هلکه هغه کومندانی ته بوځه!
په کومنداني کې یې هغه په یوه زاړه میز پریستی او شپږ سوه لښتی یې پر ملا او پښو وواهه خو د ځوان له خولې اخ هم ونه وت.
اولدار ستړی شو، د نوی کومندان وار شو، نوی کومندان هم په ډیرو وهلو ستړی شو او حیران پاته شو چې دا څنګه انسان دی؟!
په هم دی چرتونو کې پر څوکۍ کیناست او د چایو پیاله یې خولې ته پورته کړه. ځوان سر راپورته کړ او نوی کومندان ته یې وویل:
- کومندان صایب نور څوک نه شته چې ملا راوګروی؟
نوی کومندان ورو زاړه کومندان ته وویل:
یو یې دا دی بنګ، پایلوچ بنګ حبیب الله!
نوی کومندان مخ د بنګ خواته کړ او ویې ویل:
ځه زمریه! زما په کومنداني کې هر څه چې کوې کوه یې ازاد یې!
بنګ له زاړه میز څخه پورته شو لمن یې کښته کړه سیلاوه یې تر ملا وتړله پټو یې د تل په شان له یوه کنجه راکش او ایله څوکه یې تر اوږې ورسوله او په داسې حال کې چې پټو یې ورپسی ځکېده او شمله یې مځکې ته رسید له کوږ کوږ روان شو. د تلو په وخت کې یې زاړه میز ته یو وار بیا وکتل سر یې وښوراوه او په بریتو کې یې وخندل لکه اوس»

.....د کباب بوی د ناستو خلکو سږمې وتخنولې، خو کپه نظر ماد او غوثو په خبرو اخته وه له پښې یې د کباب بوی پورته کیده او جز جز ځاځکی ځاځکی یوه یوه اوښکه ترې څڅیده څوک دی چې سکروټه د نظرماد له پښې لیری کړی؟ او څوک دا جورت لری چې ورته ووایي؟

تر سکروټی لاندی یوه تناکه پیدا شوه د تناکې سترګه کرار کرار لویده تا به ویل غواړی دا ټول شوی نامیان یو ځای وګوری خو د لیدو تاب یې رانه وړ او وچوله او سکروټه یې لیری وغورځوله.

له شاو خوا څخه د میلې د خلکو او نیمچه ځوانانو چي په درختو کي ناست او لیری ولاړ وه د دوی سیل یې کاوه بې اختیاره نارې پورته شوی:

د مور شیدی دی شه !

دا نارې ټولو واوریدی او خوند یې ورکړ خو په ملک یې خولې را ماتی کړې.

د احمد اخند زاده تنده په دې کار هم ماته نه شوه ولاړ شو له جیب څخه یې د نسوارو کڅوړه راویستی، یوه خوله نسوار یې خولې ته واچوله د سماوار خواته ولاړ، کمیس یې وایست ، او جوش سماوار یې چي همداسې خوټیده پورته کړ او په خپله راسته وږه یې خالی کړ د بدن وښتان او پوستکی یې له اوبو سره توی شول او دود یې له بدنه پورته شو .بیرته یې کمیس واغوست ، د نسوار یې تواو ببله دی چي څه وو ایې پر خپل ځای کیناست.

-دا د نامی زوی بیا ګوره !

د مور شیدی !

واه واه نامی !

نارې او چیغې بیا اسمان ته پورته شوی، عجبه فضا وه، ټوله چوپ وه، د چا چا سترګې له تعجبه راوتلی وې، څوک څوک هښښ پښښ پاتی وه ،چا لاګوته په خوله کي نیولی وه، د چا چا زړونه په یخ شول ،د چاچا بیا زړونه وچول.

لکه چي د بنګ تنده په دې هم ماته او زړه یې یخ نه شو. د ملک د تندی د خولو او د دادو چغال چي چم یې د زمریانو کاوه خو خر بې غیرته وو او ځان یې پایلوچ باله او د پایلوچانو نوم ته یو داغ وو، په لیدو یې زړه نور هم جوش وکړ او ولاړ شو.

ټول حیران ول چي دی بیا څه کوی ؟

بنګ ولاړ سو خپل اوږد کمیس یې ویستلو ، د تاوتاو شوی د یو تان پر توک یې چي د پرتوګانښ پر ځای یې واکی وراچولی وې او سر بیره یې په نازک زنځیر هم تړلی وو مالوم

شو په ټول بدن کي یې جوړ ځای نه لیدل کیده خو د نس د پرهار کوکونو یې چي لا تازه وه فکر شو:

«...د کاکو غلام فاروق په باغ کي د یارانو بنډار وو چي هر کال به دا بنډار د بنګ لخوا جوړیده او د پایلوچانو ترمنځ به د غښتلتوب آزاده سیالۍ کیده ،دوه دوه اخته وه د سیالۍ کوم کوم ریفری او حکم نه درلود . دوی په په خپله فیصله کوله کوم یو چي به نوریې د لوبې د دوام توان نه درلود.

د سلا م دی تا ته باداره !

په ویلو به تسلیم شو.

هلته دوه په پټوانو کي سرونه پټ کړی وه او یو بل به یې د بوزی په ښکر او نیره سره وهله. تر هغو به دا لوبه کېده چي یو به بیتابه شو او سر به یې لوخ کړنو بیا به د هغه بل تابع ګڼل کېدی، دلته بیا دوه دوه نورو کمیسونه ایستلی وه او جوش کړی هګۍ یې په بغلو کی نیولی وې د هر یوه څخه به چي هګۍ ولویده نو و هغه بل ته تسلیم شو. د دوو نورو بیا ډبرې غور ځورلې او سرونه یې ورته نیولی وه هر یو چي به سر بچ کړنو لوبه به یې بایله او هغه بل ته به د سلام دی تا ته باداره په ویلو به تسلیم شو. دوو نورو به بیا د تبۍ لاندی اوربل کړی وو او لوخی پښې به پری ولاړ وه.

بنګ، تور قادر او شوړ غلام رسول پر چلم بنډار کوی. د تور قادر سترګې پر یو هلک چي پر خره سپور وو او ځان یې پورته پورته کاوه، غوښتل یې چي له ونې څخه زردالو وشکوی له خولې ووتل:

واه واه نانیه ځان وشلوه !

په بنګ دا خبره بده ولګېده، نو یې مخ قادر ته ورواړاوه او ویې ویل:

دا دی بده خبره وکړه موږ هم کشران لرو زیاته موستره په دی پای کي !

خبرو تاو واخېست.

بنګ ورته وویل:

-زما هغه ورځ نه هیریږی چي زما د کریم سره جنګ و او ته د سیلاوې سره زما مرستې ته راورسېدې زیاته موستړه...

قادر ورته وویل:

- زما هم انډوال یې کنه نو درسره کتلی به مې وای.

ددې لپاره چې غوسه یې سړه شي. دواړو سرونه په پټوانو کي پټ کړل او یو بل یې دومره په نیره او جوالدوز سره ووهله چې پټوان یې په وینو تک سره شول

(د کریم او بنګ د کرک پر سر شخړه شوی وه بنګ د کرک شوقی و ، کرک یې جنګ ته تیار کړی و ټوله ورځ یې هغه په لاس کي کښته پورته هاخوا دېخوا کوی چي جنګ ته تیار سی، د جنګ نه یوه ورځ مخکی یې هغه ته تر سهاره بېدار خوابی ورکړه او سهار د لمانځه وخت یې دوه ساعته خوب ته ایله کړ او بیا یې وږی تږی او له خوبه ګیچ او سر بداله د جنګ میدان ته یووړ او د کریم له کرک سره یې جوړه کړ.

میدان د کرک بازانو خورا ګردی شوی وو له هری خوا ناري پورته کېدی:

- ایله یې که !

-لاسه مه وروړه !

- دېخوا ته یې که !

-مابین ته یې که !

- بنګ یې وهی !

-کریم یې وهی !

- کریم یې وهی !

.شاباش په سترګه یې واهه !

. له سر یې ټینګ ونیسه د نامی زو !

د شرط تړونکو بیا ناري وي:

-څلور په یوه !

-دري په دري !

....

د بنګ کرک چي د بې خوبیه ګیچ و ، یوه موښکه یې د کریم دکرک په سترګه ولګېده او چي دویمه مښوکه یې غورځوله د کریم کرک په تښتېدو شو

کریم د خپل بګېل کرک سر په دوو ګوتو له تنې جلا کړ او خالی کځوړه یې پر مځکه وویشتله. بنګ ته یې بد بد وکتل او پر مځکه یې تو کړل بنګ ورسره کله کله شو او کرار یې ورته وویل:

- ماښام به د غرندوکي بابا زیارت کې سره ګورو !

پاته مو ستړه په دې پای کې

کریم ورته وویل :

- سمه ده زیاته بزاتره !

ماښام چې بنګ د غرندوکي با با زیارت ته ورغی د کریم تر شا ځو اندیوالان ولاړ وه ، خو تور قادر هغوی لیدلی وه نو سیلاوه په لاس د بنګ مرستې ته راورسید ، د کریم اندیوالان تر شا شول.

بنګ دړغ وکړ:

- وار کوه زیاته مو ستړه ...

کریم ورته وویل:

وار ستا دی زیاته بزاتره !

بنګ په غوسه ورته وویل:

- پوهیږی زیاته مو ستړه په دی پای کې !
- زه چغال نه یم چې اول وار وکم خرنا ځوانه وار کوه !

کریم په خپله شپړه د بنګ نس ورځیری کی د بنګ کولمی لاندی توی شوی بنګ خپله سیلاوه د کریم په سینه کې ورښخه کړه، او هغه د اخ په ویلو پر مځکه ولوید. بنګ خپلې کولمې بیرته په نس ننه ایستلې ، ملا یې ټینګه وتړله او کور ته د قادر په مرسته ولاړ بنګ له چورته راووت»

بنګ پړ مخی پریوت او د ملک نوکرانو ته یې چې چرس یې پخول وویل :

-راشی زما پر شا چرس پاخه کی !

د بنګ پر شا بلکه جوړه شوه او د چرسو پخول پیل شول ،هر وار به سیر- دو سیره تلی تاوېده تر هغه چې چرس وچیدل د بنګ پر شا اور بل وو.

هلکانو، ځوانانو او نورو چي دوی یې لېدل او څارل په رډو رډو سترګو یو بل ته کتله، یو وار بیا :

- د مور شیدی بنګه !

- نامی د نامیانو یې !

- د هغه مور...... چي تا نه منی !

زوږ او شور پورته شو او هغه وخت اوج ته ورسید، چي چرس پاخه شول او بنګ وداریدی خپله لمن یې ایله کړه او خپل پر ځای کیناست داسې ارام کیناست تا به ویل چي هیڅ نه دی شوی.ملک او نوکرانو یې ډېر کوشنې شوی وه.په دې وخت کی چلم سر شو خو دا بل ډول چلم و، یو کش یې ښه ځوانان له پښو غورځوله او همدا علت و چي د ملک نوکرانو یوه یوه ځان ایسته او څوک چي پاتی وه هغوی مازی خوله پر ایښوله، او کوم یوه به چي دود کش کې بیا به په ټوخه ټوخه شوه دا ټوخی به د موسیقی ښه ونیوله،

یو ساعت کي یوه سر خانه پوچه نه شوه نو استاد عبدالرزاق خیاط ته دی وضعی چندان خوند ورنه کړ، چلم ته ورولاړ شو د چلم سر خانه یې تازه کړه او په چپه سږمه یې له چلم د زړه نه د اخلاصه قورونه ویستل، دې قورونو مېلمنو ته څه ان چلم ته یې لا خوند ورکړ او سر خانه یې په همدا یو وار پوچه کړه.

بیا د هری لوری:

- د واه واه استاذه !

- د مور شیدی.... !

ږغونه پورته شول.

ملک چي نفرو یې خانه ور خامه کړی وه یو ناست ځوان ته اشاره وکړه، ځوان له نسوارو د ډبلی نه یو وچ شوی لړم راویست او پر چلم یې د چرسو پر ځای کیښود.بنګ چي تر او سه یې دوې سرخانې په یوازې سر پوچې کړی وې، دی کار چندان خوند ورنه کړ، بد پرې ولګید، نو وار یې در مخه کړ چلم ته ورغی او په دو کشه یې سر خانه پوچه کړه،ځکه هغه په ځان کي دا تاب لېده او نه یې غوښتل نور نامیان شرمنده یا لېونی کړی.

هوا او فضا مېله ځی ته بل شکل ورکړی وو هر بخوا ته دوه- درې پراته وه. ټوخه ،ټوخه....

په دې وخت کې د رابلل شوي سندرغاړي ږغ پورته شو:

غښتلی خللک په هر چا باندی ډیر گران دی
دا ټوله بېشکه په خپل حال کي شنه زمريان دی
د خاکریز شاه آغا ننگومه
د ده درو درگا ننگومه
په مزار کي یې نغارې دی
په دربار کي شنی منارې دی
سلطان عطا بابا د پیرانو خلیفه دی
مزار د شا غندېان بابا عجبه ښایسته دی
پر څوکه پروت دی تختی شا مبارک
لوړ سید اولیا ننگومه
د خاکریز شا آغا ننکومه
بگت بابا ملازلی دی
بل شنغزی او ازرجی دی
قریش هم هغه شین کوڅی دی
خوجک بابا او ملا دوران ننگومه
لوړ سید اولیا ننگومه
د خاکریز شا آغا ننگومه
بابا ولی صاحب خوشال دی
دده نه چي تیر شی پیرپایمال دی
بل نازولی د رب سید اسلم دپنجوایې دی
فریح الدین اخوندزاده قطب زمان ننگومه
موی مبارک او خرقه د خیر الانام ننگومه
لوړ اولیا ننگومه
د خاکریز شا آغا ننگومه

......

په دی وخت کي یو تن راغی د بنګ په غوږ کي وبونګېده. بنګ پټو له یوه کونجه ونیوی ولاړ شو او ویي ویل:

یارانو د خدای په امان زیاته... مو سترړه په دی پای کي !

او کوږ کوږ رهی شو.

بنګ ته د کومندانی لخوا د هدیرو د ناجو ګانو د ساتنې دنده ورکړ شوی وه خو مازیګری بنډارونه هلته کېده نو ځکه غنی خان نایب الحکومه دی غوښتی وو. غنی خان نایب الحکومه د مشرانو او نورو لوړ رتبه مامورینو سره ناست وو . بنګ کوږ کوږ چي په یو لاس کي یې له عادت له مخی د کمیس لمن ګونځې ګونځې نیولی وه بل لاس یې لکه اولدار ښوروی پله کش د مجلس کوټې ته ورننوت ،اوهلته یې له یوه تن نه یې چی دروازی ته نژدی ناست وو وپوښتل:

- دا نایب صایب بیاکوم یو دی ؟

هغه نایب الحکومه ته ګوته ونیوله. بنګ د نایب الحکومه مخی ته ودرید او ویې ویل:

زه تا راغوښتی یم زیاته مو سترړ په دی پای کي !

نایب الحکومه چي یوازی په دی پوه شو چي تا راغوښتی یم، نو نایب الحکومه د امنیی کومندان ته وکتل:

د امنیی کومندان ولاړ شو او ویې ویل:

صایب دا بنګ حبیب الله دی بنګ حبیب الله.

غنی خان بنګ سر تر پایه تر نظر تیر کړ او ویې ویل:

ما په اسمان غوښتی او ته خدا پر مځکه په لاس راکړی، ټول ستا نه شکایت کوی.

بنګ ورته وویل:

-خبر یاست ټول مشران اعلیحضرت ته ستا نه په شکایت تللی دی

د نایب الحکومه رنګ لږ ژیر شو او ویې ویل:

- دا درواغ دی !

بنګ ورته وویل:
دا ستا هغې هم درواغ دی !
غنی خان امر وکړ:
-لښتې راوړی !
بنګ هم بېله دې چې څه وواېي
خپل پټو یې اوار کړ سدری یې ویستله او پوړ مخې پریوت.
نایب الحکومه ورته وویل:
- اقلاً پوښتنه خو وکړه چې ولی دی واهم !
بنګ وویل:
-زه د وهلو وروسته بیا پوښتنه کوم....په دی پای کې !
نایب الحکومه ته د ده حاضر جوابی خورا خوند ورکړ ودرید او بنګ یې پر شا وټکوی او د مجلس خلکو ته یې وویل:
- کنداریان واقعاً باتوران دی !
بنګ د کور خوا ته رهی وو په جاده کې د ماله جات او ښکارپور بازار د ځوانانو تر منځ د ډرونه خط لوبه روانه وه په دې شرط چې هر چا که یووړه بایللی ډله به یې پر چیچو غاړو تر چارسو پوری وړی
لوبه ډیره توده او ضدی شوی وه دواړو خوا او پټوان تاو کړی وه چا لا په پټو وانو کې ډبرې اچولی وې او یو نیم لا زنځیران په لاس کې نیولی وه هر یو به چې رامخکی شو په یوه وار به یې په سترګو توره شپه شوه او د اخ، وای په ویلو به بیرته دایری ته ننوتل.
هیڅ یو مخی ته نشوای ورتلای ټول هک پک او حیران پاته وه چې څه وکړی په دی وخت کې د یوه سترګې پر بنګ ولګېدی ورغی او هغه یې میدان ته راوستی د هلکانو زاریو اړیست چې میدان ته ننوځی.
بنګ پښه پر خط کېښودله او په بله پښه یې د حریفانو پښې تعقیبولی د زنځیرونو او پټوانو وارونه یو د بل پسې کېدله، خو بنګ ښور هم نه خوړی تا به ویل دا وارونه پر ده نه د پروړو پر ګونی ـ مښلی پر حریفانو له ډیری وارختایی خولې راماتی وې. یو ځوان چې

زنځیرونه یې په لاس او پر ځان ډاډه وو لږ ورنږدې شو سوچ یې کاوه چې په یو ار به یې تر شا کړی لږ مخی ته ورغی بنګ چې هغه تر سترګو لاندې څاری په یوه ټوپ سره یې پښه ورورسوله او میدان یې وګاټه.
شور ماشور جوړ شو هلکانو له ډیری خوشالی خپل پټوان پورته پورته غورځوله وړونکی ډله د حریفانو په چیچو غاړو کښیناستله او د شا بازار خواته رهی شول یو تن چې د د حریف پر چیچو غاړه سپور وو د خپل حریف سترګی پوټی کړی او بل د لاس ګوتی ورته ونیولی او و به یې پوښتل:
-ارغونچکی بر غونچکی یو تار دوه یې غونچکی سلا په سلا اور بګو چند؟
هغه به له ځانه ځواب ورکړ:
-سه
یو وار په ټولو په یوه ږغ ناري کړه:
غلط بګو چهار!
د کورس به شان به دا آرغونچکی بګو چند.... د نارو او شور سره تکرار بدل و خرقی شریفی مخی ته د تیربدو سره بنګ مخ و خرقی شریفی خواته کړ او یو عسکری سلام یې وکړ چار سو ته لا نه ورسیدلی چی یو نیمچه ځوان د توپنچی دوه تکه وکړه.
دا لومړی وار وو چې په عادی خلکو کې توپنچه پیدا شوه هلک توپنچه په ګنډه ووهله د چارسو په پوشلی بازار ننوت.
۱-شپړه: غټه او پلنه ګردی د موچیانو برنده ده چې د لرګو لاستی لری.
۲-خردوم: د سرپوغټی (ګلوله) چې د څرمنی لاستی لری.
۳-د یخی کولنګ: کوشنی کولنګ دی د یخي ماتولو لپاره.
۴-د بزی ښکر: د بزی وچ ښکر دی چې تیز او نری شوی وی او منځ یې د سرپو ډک شوی وی.
۵-سیر: د کابل یو خوردیا (۱۱۰ ګرامه) کیږی.

غرغړه

پر خره سپور چارچي چي سپین خیرن کالي یې اغوستي او په خرېیل شوی ککرۍ یې دوه تاره د خاصې لنګوټه تړلې وه ، نغاره ډنګوله
د کوشنیانو شورماشو کې ، د شا باراز خواته روان وو . د نغارې د یوې لارې وروسته به یې له خره نه ځان لږ پورته کی په ناست ږغ یې لکه هغه سند رغاړی چي ټوله شپه یې غزلي ویلی وی ویل:
-خبر اوسی ! خبر اوسی !
د راز او باز نه یې داسې ښکارېده چي ملا یې کړوپه وي ، د غاړې رګونه به یې د جار په وخت کې وپړسېدل داسې مالومېدل چي په زوره یې له ستوني را باسي یا څوک یې خپه کوی.
بیا به یې یوه لاره نغاره وډنګوله، له خره نه به لږ پورته شو او ناري به یې کړل:
- خبر اوسی ! خبر اوسی !
د پرنګیانو جاسوس...
د کوشنیانو له شورماشور نه جار ښه نه اورېده کېده نو ځینو به یو له بله پوښتل:
-څه خبره ده؟
او څوک څوک به لا د دې ډلې پسې شول چي په خپل غوږ یې واوری چي خبره څه ده. او بیا به د چارسو خواته رهی شول.خلک جوپه جوپه د چارسو خواته رهی وه هلته یو دار جوړ شوی وو د دار لاندی یو ځوان چي تر اوسه یې ږیره نه وه خرېیلې او بریتونه یې نوی خت وهلی وه پښې او لاسونه یې ولچک او زولانه وه پر لمانځه ولاړ وو .کله چي له لمانځه فارغ شو په پټه خوله یې خاوره مچ کړه او ددار خوا ته ولاړ د دار پړی یې خپلی غاړی ته واچوی او چورت کي لاهو شو:
«...تورجان د پرنګیانو کونسولی ته غوښتل شوی وو به سوچونو او اندېښنو کې ډوب وو چي پیره دار کوټې ته را وګرځېد او تور جان ته یې اشاره وکړه چي د ده پسې ورشي

تورجان چي د څوکۍ ناستي سترې کړی وو په یو او بل انډی کېدی، د یوې اوږدې اړمۍ وروسته یې خپل دواړه لاسونه او اوږې پورته کړې او د پیره دار پسې رهې شو او بلی ګوټې ته ننوت. هلته یو ډنګر، جګ سړی چي په خپله ژیړه ږیره کي یې ګوتې وهلې او شنې شنې سترګې یې لکه کوکۍ بربښیدې د میز شاته ناست او سترګې یې نېغی وره ته نیولی وې د تور جان په لېدو له ځایه جګ شو او ښه راغلاست یې ورته ووایه.
تور جان نه پوهېده د څه لپاره غوښتل شوی دی لږ شانته وارختا غوندی وو او رېږدېدۍ.
څلوری خواوی یې ژر ژر په ځیر ځیر سره له نظره تیری کړې.
پر میز باندی یوه خړه شپوخولۍ، څو قلمونه، یوه زنګ لرونکی ساعت،مشوانۍ، څو کتابونه او پاڼې یو بیرغ، یوه ګردۍ نخشه او څه اوڅکې(کشمیش) په یوه قاب کې پراته وه.
دمیز لاندی یوه ټوټه غالۍ اواره وه. یوه الماری او څو همډوله څوکۍ ګرد چارپیره ایښودل شوی وې، پر دیوال باندي د یوې ښځې انځور ځوړند وو.
ناست سړي چي په پښتو یې خبرې کولای شوې خپل پېپ ولګاوه. او دود یې پوکړ، تشه پیاله یې د هغه چاینکې نه چي د میز لاندی پراته وه او نه ښکارېده ډکه کړه او د تور جان مخی ته یې کېښودله ،بیا یې تور جان ته وکتل او موسکی شو. د الماری خواته ولاړ، څو کاغذونه او د لوټو یوه بنچه یې په داسې حال کې چي په لاسو کې یې مروړلې د تور جان مخي ته کېښودل او به بند بند ږغ یې لکه کوشنی چي نوی په خبرو راغلی وی وویل:
د بابا تنخواه دی !
تورجان چي تر اوسه پورته کتل د دې خبروپه اورېدو یې سر کښته شو ژامې یې وربږدېدلې په مغزو کي یې زوروره غوغا جوړه شوه شاوخوا یې په وارختایي سره وکتل ، رنګ یې تک ژېړ واوښت ، سترګې یې له کوګله راووتی ،د بدن وېښتان یې ودرېدل ، د خولو سیلاب پر رامات شو.
ستونۍ یې وچ وچ کېدی غوښتل یې د چایو پیاله پورته کړی او یو غړوپ ترې وکړی، سترګې یې پورته کړې د دیوال ځوړند انځور چې لکه د کونسول سترګې شنی وې وکتل د انځور نه یې سترګې وشرمېدی لاس یې د پیالې نه ببرته کړ او همداسې په

سوچونو کې ډوب شو او فکر یې کاوه خوب وینی خو د جګ سړی خبرویې د سوچونو مزی وشلولې چې یې ویل:
-پلار دی مامکو یادوم، ډیر مسلمان، په هیواد مین او نیک سړی وو ، خدای دی هغه وبښی ! ښه تاویزونه یې ورکول.
او په لږ جدی توګه یې زیاته کړه:
- ما خپل زوی مایکل لپاره د نظر تاویز ځینی اخیستی وو.... !
د پرنګې د ښه مسلمان، هیواد دوست او نیک سړی ملنډو ، ستغی سپوری او سپک ، ښکنځل ورته ښکاره شول ، داسې یې ننګرل چې ځوړند انځور پرې خاندی د بهر نه یې هم د خندا ږغونه اوریدل.
فکر یې کاوه ټول کلی او دښار خلک پر خاندی، سور او سپین کیده د خندا او پیغور ږغونه یې په غوږو کې انګازې کولې نو په دواړو غوږو یې لاسونه ټینګ ونیول لکه لیونی له ځایه وغورځیدی غوښتل یې دا جګ سړی خپه کړی...
جګ سړی چې ډاډه ایسیده د یو زو ر کتاب څو پاڼې یې هاخوا دې خوا کړی او د تور جان مخی ته یې کیښود او په ټیټ ږغ یې وویل:
-دا دی د پلار ګوته او دا یې هم لاسلیک !
بیا لږ موسکی شو او ویې ویل:
- د هغه تنخوا سل روپی وه ستا هغی پنځه سوه ده !
د تور جان بدن د لاسلیک په لیدو سره سوست او بند بند یې درد واخیست د زړه درزایې زیاته او سترګې یې تنګې شوې. تور جان سوچ کاوه چې سره سره سیخونه یې اندامونه سوځی ، ډیری غوسې یې شونډې په غاښو چیچلې غوږونه یې ډپ وه، څه یې نه اوریده په خولو کې لوند خیښت وو سا یې لنډه لنډه کیده مغزو یې چیغې وهلې
زما پلار د پرنګیانو تنخواه اخیستله؟ !؟؟
نه ،نه هغه نه اخیستله !
په داسې حال کې چې لونګۍ یې په غاړه کې لویدلې وه لکه د سلو کالو ناروغ له کونسولی نه ووت او د غره خواته یې مخه کړه.

د خلکو کټ کټ خندا او يې په غوږونو کې انګازې کولې، هغو يو بل ته ښودی:
هغه دی هغه دی د مامکو زوی هغه دی... ودرید ، ښه پام يې وکړ خو د خلکو خولې پوټې
وې هر يو په خپل کار او بار اخته وو.مغرور تورجان هغه تور جان نه وو لکه جوارګر چي
ټوله شته يې بايللي وي سترې ستو مانه مالومېدی.را وګرځېد او د ښار خوا ته رهی
شو خو په مغزو کی يې انګازې وې:زما پلار د انګریزانو تنخواه اخېستله؟.د پلار خبرې،
لمونځونه. تاویزونه او حجونه ؟؟؟؟ شيطان رنګارنګ چورتونه په زړه کي ورګرځول(
...راځه ته يې هم واخله ! پلار دی دا کار کوی چي تر ما په زر واری متقی وو...) نه. نه دا کار
نه کوم !
لکه سودا يي له ځان سره بونګېدی، سترګې يې د اوښګو له زوره نمجنی او تکی سری
شوی وې په ښار کي دېخوا هاخوا لکه لېونی ګرځېدی را ګرځېدی مځکې ارام نه ورکاوه..
د کور او دوستانو نه يې ناټ مات شوی وو نه پوهېده څه وکړی؟
د کوره وتښتی؟
ځان مړ کړی؟....؟
ناڅاپه يې سترګې پر حاجی بابا ولګېدلې، حاجی بابا يې د پلار اندېوال و هغه ډېر جهان
دیده او نیک سړی و ، دوه واری په پښو حج ته تللی وو په برو باراز کې يې پر يوه لرګینه
تخت چینی لوښی پلورل تورجان يو اند ودرید ،يوه خوله نسوار يې خولې ته واچوله
اعصاب يې ارام او ځان يې کنترول کی بیا نو د حاجی بابا خوا ته کرار کرار رهی شو له
سلام وروسته يې د حاجی بابا لاسونه مچ کړه او په اسکېرلی ږغ يې په داسې حال کي چي
تړمی تړمی اوښکې يې له سترګو بهېدې وویل:
- حاجی بابا سلا راکه !
ژړا نه پرېښود چي څه وواییبنه ډېریې وژړل د اوښکوبه تویېدو يې د اوږو بار سپک شو ،
نو بیا يې ټوله کیسه و حاجی بابا ته وکړه: حاجی بابا هم لکه لېونی غوندی شوله ځایه
جګ شو:
- دا درواغ دی !
- نه،نه دا درواغ دی !

چغې یې وهلې.
د شاوخوا خلکو په وارختایي حاجی بابا ته وکتل حاجی بابا ژر لکه چي یو شی یې به یاد
شوی وی بېرته پرخپل ځای کیناست. سر یې په زنګنو کېښود او په سوچونو کي ډوب شو
لږ شیبه وروسته یې سر را پورته کړ او تور جان ته یې وویل:
- ستا د پلار هر څه ما ته مالوم دی خو !
- خو څه !
خو یوه ورځ زه، ستا پلار دی خدای وبښی د بادامو په سرای کي ولاړ وو چي غلام ماد
کاکو راغی او ویل یې چي د پرنګیانو کونسولی هغه خلکو ته چي په ډکه کاسه یې خوړلی
وی او د سرلوړی ژوند یې تیر کړی وی، د سقاو په اړو دوړ کي یې خپل شته له لاسه
ورکړی وی او چا ته لاس نه شوی غځولای څه پیسی بېله کومی مدعا هره میاشت لکه
تنخواه ورکوی. ما ورسره ونه منله خو مامک ویل:
- دا مفتی پیسې دی موږ اوس ازاد ی اخیستی ده
دا وو هغه مکر چي زه اوس پرې پوه شوم تور جان چي د حاجی بابا خبرو ته غوږ نیولی وو
و پوښتل: دا نو څنګه؟
- زویه ! هغو رښتیا دا پیسې بېله مدعا ورکولې او د پیسو د تسلیمی لپاره یې لاسلیک
او د ګوتې نښان غوښت زموږ سپینږیری چي محتاج وو کار یې نه را نه اخېست چي موږ
مړه شو بیا مو اولادونه راغواړی او هغو ته وایي راشی د پلار تنخواه مو واخلی. اولادونه
یې چي د خپل دیندار پلار لاسلیک او د ګوتې نښانووینی بیا ځان ترې قربا نوی...
د تور جان په شونډو کې خندا را پیدا شوه د تندی ماتي شوی خولې یې د لونګۍ په شمله
پاکي کړې او په داسې حال کي چي اوږې یې پورته غورځولې ورو وویل:- زه تلم د پلار قبر
می ورانوی او یا مي د هغه تنخواه اخېستله او ښه شو چې پوه شوم
حاجی بابا وویل: تورجانه زویه ! اوس چې د دې کیسې په راز پوه شوی نو چاره یې ستا په
لاس ده د تور جان وینه وا ېشیدله په هډوکو کي یې قوت ننوت ، ځان یې دروند حس کړ د
ښه دینپالی او هیواد مینی کورنی غړی وو او تللی غرور یې بیرته راستون شو. له ځایه
ولاړ شو او سیده د کونسولی خوا ته ولاړ

یو ګړی وروسته په داسې حال کې چې شخه لونګۍ یې ترلې وه د کونسول له کوټې نه راووت او په لوړ ږغ یې ویل:

-سر دې چټ سر دې لیلام شه پرنګیه !

لاس دې تر لنده نه خلاص !

د شپې بیا کومندانی ،اولداران او ولچک زولانی او دار.

... دا ټوله داسې ژر پېښ شول چې پوه لا نه شو

د کازي خبرو دې له دې سوچونو راویستی

د کازي په لاس ښورولو سره تور جان دار ته پورته شو او د سا په غرغړ کې یې کینه پښه یوه جټکه وخوړله او موچنه یې لس- دولس ګزه هاخوا ولوېدله.

را ټول شوی خلک په پټه خوله خپلو کارونو ته رهی شول خو ځېنو ناړی باندې ټوکړې او ځېنو بیا په بدو رد ویلو خپله هیوادپالنه څرګندوله

یوه لپه خاوره

بوډۍ چې مخ یې لمر او دوړو توربخن کړی وو په کړوپه ملا او ربړېدلو پښو د کوچنوټې اومید سره په وچه دښته کې پر مخې روانه وه سا یې لنډه لنډه کېده داسې ښکارېده چې د پلو کوشنۍ غوټې ستومانه کړې وي، خو دې په ستومانتیا فکر نه کاوه یوازې یې د لارې په لنډولو باندې سوچ کاوه، هغې د خپلې نږور سره ژمنه کړې وه چې سبا ته به بیرته راځی ځکه دا یې د کور مشره او نارینه وه.

وار وار به د کوچنوټې اومید په سترګو کې اوښکې راښکاره شوې؛ ستونی به یې له ژړا ډک شو؛ شونډې به یې بوخې بوخې شوې او زړه به یې غوښته چې چغې ووهی خو ورپه یاد به شوه چې د راتګ په وخت کې یې د آنا سره وعده کړې وه:

زه نه ژاړم ما له ځان سره بوځه.

سره له دې یې هم یوه یوه اوښکه په باړخو رالوېده ، خو ژر به یې د لاس په شا پاکه کړه چې انا یې ونه ویني

...بوډۍ په خپلو فکرونو کې ډوبه وه زړه یې ډک وو ، کله کله یې غوښتله چې په دښته کې خپل سر لوخ کړې پر سر خاورې وښندی او خپل وېښتان وشکوی...

خو ځان به یې ټینګ کړ، غوښتل یې څه ووایې خو شونډان یې سره نښتي وه ، او په زړه کې به یې ویل:

دا به د خدای رضا وه !

له ډیره مزله وروسته ویش(سرحد) راورسېده ِ غوښتل یې په پټه تیره شی خو یو چاغ ملیشه چې غټه خېټه یې درلوده او په ګڼو تورو تاو شوی بریتو یې لاس تیر او بوډۍ ته په زیږ ږغ وویل:

- څه دی پوټ کړی دی آ...؟

بوډۍ څه وارختا غوندی شوه په داسې حال کې چې ترخه موسکا یې پر شونډو وه د سر په اشاره ځواب ورکړ:

- څه شی نه دی !
خو ملیشه کله په دې راضی کېده په زوره یې د ادې د پلو غوټه پرانیستله او په کتو یې
داسې وخندل چې بریتونه ان ټول صورت یې وښوربدی.
ملیشه نورو انډیوالانو ته ږغ کړه:
- هله دلته راشی بوډۍ څه شی را وړی دی !
څلور پنځه تنه پر بوډۍ را ټول شول د پرانېستل شوی غوټې په لېدو کټ کټ په خندا شول.
د بوډۍ زړه لا نور هم له ګرومه ډک شو
... لمر په ډوبېدو وو چې بوډۍ او کوچنوټی اومید یوې لوی هدیرې ته و رسید ه او دواړو
دېخوا هاخوا په لټه پیل وکړ داسې ښکاربده چې کوم شی یې په هدیره کی ورک کړی وی
بوډۍ په داسې حال کي چي له ځانه سره بونګېده کوشنی اومید ته یې اشاره وکړه:
چیری دی؟
بوډۍ لکه لېونۍ له ځانه سره بونګیده او ویل یې:
دا څومره ډیر شوی دی !
په دې وخت کی اومید نا ببره ږغ کړه:
آنا دا دی پیدا می کړ !
او له دی سره سم دا ږغ د هدیرې په براو کوز کې ډیر ژر ترېتم او ورک شو.
بوډۍ او اومید د یوه قبر سره کېناستله او د کرۍ ورځې ستړیا یې هم هلته هیره کړه.
بوډۍ په داسې حال کي چي یې شونډې پاکولې او د اوښکو ډکې سترګې یې اسمان ته
ونیولې او خړې پرې شونډې یې بې ږغه ښورولی، او بیا
یې خپل ریږدیدلې لاسونه پر مخ تیر کړه
او په اسکیرلي ږغ یې د قبر سره مرکه پیل کړه:
زویه ! راغلم ستا ارمان می پوره کړ
اومید په داسې حال کي چي د ویرجني او غلی ژړا سلګۍ یې اوریدل کیدې او یوه نیمه
اوښکه یې په قبر لویده د قبر توی شوی ډبرې یې بیرته اوډلې.

نوره هوا تياره شوی وه بودۍ ورو د پلو غوټه پرانيستله او د هغه څخه يې يو لپه خاوره د قبر شاوخوا وشيندله

دا ده د وطن خاوره دی !

دا ده د وطن... !

زويه تا به تل ويل :زه خپل وطن ته ځم خپل کور ته ځم...

او که دلته مړ شوم نو د وطن خاوره را باندی وښندۍ چي بيرته ژوندی شم

د بوډۍ له سترګو څو څاڅکی اوښکې پرله پسې په قبرتوی شوی او داسې ورته ايسيده چي د خاورو وږمه په ټوله هديره کې په خپريدو ده

قبرونه به ښوريدو شول د يوه يوه نه ږغ په را پورته کېدو شو:

ادې !

مادر !

آپه !

دا ږغونه وار په وار ډيريدل او په ټوله هديره کي پيچل کېدله او ازانګی يې کولې، دوړه او توپان و رسره پيل شو:

ادې ادې ادې.....

مادر مادر مادر ....

آپه آپه آپه.....

داسې ښکاريده چي قبرونه يو د بل پسې چوی او مړي يو د بل پسې را ژوندی کيږی؟ !

بودۍ په توره تياره هديره کي د دوړو ، زلزلې او توپان په منځ کي کړپه ملا او لوڅ سر په داسې حال کي چي سترګې يې پوټی کړی وې او کوشنی اوميد يې پر سينه ټينګ نيولی وو هکه پکه او حيرانه ولاړه وه.

د کور هدیره

زړه ګاډي چې د آس غوربونه یې نور د راکښونو ږغونه ته بې تفاوته شوی وه به سکنی مابښام د ښارخواته تله. د درنو وسلو ډزی کېدې.
هغه په عمرپوخ سړی چې ګادۍ کې سپور وو څه پریښانه ښکاربده.
ښار کې څه نه لبده کېده ، یوازې د سړک په یوه ګوټ او بل ګرځنۍ کې د ریګو د ګونیو له منځ نه د ټوپکو میلې مالومېدی. د پسرلی دوېمه شپه وه، د څلورو ورځو راهیسې په ښار کې د ورځی له خوا د د رنو وسلو زرونه ډزي کېدې د ورځی به خلک په کورونو کې وه اود شپې چې به ډزي څه لږ شوی نو د ارلیکینو تتې ړنا ته به د ورځې مړي ښخول.
دوې شپې مخ کې کله چې لسو - دولسو تنو په هدیره کې د خپل دوست ټوټه شوی بدن سره وروستی خدای په امانی کوله او په هغه یې خاورې اړولې د یو بل راکټ په لوېدو سره اته نور هم د هغه سره یو ځای شول.
...ښاپیرۍ د تناره څنګ ته ناسته او ډوډۍ یې پخول وړ ماشوم یې چي پسرلی نومېد د پلار په غیږ کې پروت و ښاپیرۍ خپل میړه جمدر ته ږغ کړل:
اوسړیه !
هلک هلته پټاوی ته پر نغاړکۍ پربباسه او څه خس راوړه !
ښه !
او یو غړپ شواو دا غړپ لکه تالنده په غرونو کې سره وپېچیدی او بیا یو شېبه چوپه چوپتیا خپره شوه.
له ښاپیرۍ نه میړه او زوی دواړه په دوړو او لوخړو کې فنا شول.
ښاپیرۍ یو اند کیچه وه او غوربونه یې ډپ وو چې په خود شوه سترګې یې وموښلې.
یوه کریږه یې تر غوربو شوه همداسې یې له ځایه ټوپ کړل او د (آ) خاورې مې پر سر شوی ویلو سره یې پسرلی له دوړو څخه را پورته کړ

ماښوم شین وو او ږغ یې په کوګل کې ایسار شوی وو یوازې کغ کغ یې له خولې خاته او ښایسته تورې خماری ماښومانه سترګې یې مرغۍ مرغۍ کېدې غو ښتل یې د مور نه خدای په امانی واخلي او هغې ته یې کتل چې څېره یې ذهن کې وسپاري...
ښاپېرۍ جمدر ته پام شو چې په خاوروکې پروت دی او د دې په لور ګوری.
ښاپېرۍ ور منډه کړه خو هغه رډ رډ خپلې ښاپېرۍ ته کتل...
یو وار به یو ته بیا به یې بل ته کتل یو وار به یې یو په غیږ کې نیوی بیا بل او به ننواتې شانته ږغ یې په زاریو زاریو ویل:
سړیه ! یو څه خو ووایه !
ګوره ! پسرلی نه ژاړي
خو جمدر یوازې ورته کتل.
ښاپېرۍ خپلو وېښتانو ته ورحمله کړه، په سر یې خاورې باد کړې، پسرلی یې له مځکې پورته کړ، هغه یې پر سینه پورې ټینګ ونیوه او د هغه په خاورولړلي مخ او لاسونه یې ښکلول. تی ته یې واچوی. خو د هغه د خولې نه یوه د وینو نری لیکه ګریوانه ته راتوی شوه. هغه غوښتل ویده شی د پلار سره یو ځای ځکه هغه نور یوازې د پلار للو للو اورېده.
د ښاپېرۍ لاسونه او کالی به وینو سره وه.
پسرلی یې د پلار څنګ ته پرېښت. غوږ یې ونیوی د ګاونډیانو د کور نه ژړا او ساندی اورېدې کېدې.
ښاپېرۍ له ځانه سره وویل:
په خوارانو لکه چې څه ماتم دی ؟ !
غوښتل یې ورشی د هغوی په ماتم کې ونډه واخلي خو... د ددې کره هم ښځې تلې او راتلې ښاپېرۍ په خاورو کې ناسته وه او په زړه کې یې ساندی ویلې ځکه ږغ یې ټپ ولاړ وو، ستونی یې وچ او شونډان یې سره نښتی وه.
ماښام څلور - پنځه تنه د یوم او کولنګ سره د ښاپېرۍ کره راغلل ښځو ښاپېرۍ په زوره کوټې ته بوتله، هغې د خلکو پوسنیدل او بونګېدل اوریدل چې یې یو بل ته ویل:
همدغلته هدیره ورته جوړه کئ !

- هو ! هدیره لیری ده ژرکوی چې بیا ډزی پیل نه شی !
- ژر کوی هلکو !
ښاپېرۍ له ځانه سره وویل:
دا خلک ولې دومره وارختا دی !
بیایې غوږ ونیوی
- دا ځای پوست دی؟
بیا د یوم او کولنګ ټک او ټوک...
هغې له ځانه سره وویل:
شاباش ښه د زړه له اخلاصه کار کوی
بیا یې غوږ ونیوه
اللهُ اکبر اللهُ اکبر.... امین امین خدای دی وبښی
هغې له ځانه سره وویل:
لکه چې څوک مړ شوی دی !
نه ، نه، نه، دی مړ. که څوک مړ وای نو ولی څوک نه ژاړی...
کرار کرار د یوم او کولنګ ټک او ټوک د ګاونډیانو کورونه ته ولاړ
دا خوشاله شوه چې کولای شی بهر ووځی نو په منډه یې ځان د کور منځ ته ورساوه.
د کور غولۍ بل ډول ورته ښکارېده هلته د نویو قبرونو سره چوپه کینا ستله
نا څاپه یې غوږونه نبغ شول او یې ویل:
لکه چې پسرلی ژاړی؟
د ځانګو خواته چې له خاورو ډکه وه منډه کړه او د للو للو په ویلو یې د ځانګو ځنګول پیل کړل. خوژر یې پام شو چې ځانګو نه ښوری، هغه له خاورو ډکه ده.
نو په یوه هېبت سره یې د کوټې خواته منډه کړه. هغه یې هلته هم ونه موند بهر په بېړه راووتله او د انګړ خواته یې منډه کړه او د یوه قبر خوا ته کېناستله. د قبر پستې خاورې یې په منګولو شندلې

د کوم شی په لټه کې وه ، ښځو هغه بېرته په کښولو کښولو کوټې ته ننیستله. ټوله شپه یې په دې سوچ چې خاوند او زوی یې چیری ولاړل؟
څه وخت راځی؟
وېښه تیره کړه.
سهار د لمانځه وخت یې په یو ډول د ګاونډی ښځو څخه ځان خلاص کړ او د وره خوا ته یې منډه کړه.
داسې ورته اېسیده چې د کوم شی ږغ یې اورېدلی وی شا ته یې وکتل او بېرته یې سر را وګرځاوه او د قبرونو پښو ته نږدی کېناستله
لکه چې چا په چپېړه وهلې وی ورو ورو یې سلګۍ وهلې
ښځو ډیری هڅې وکړې چې هغه کوټې ته بوځی ځکه بیا د توغوندیو باران پیل کېده خو دا وار یې زور په ونه رسېده.
هغه نوره نه ویریده ، هلته خوشاله وه سر یې په زنګانه ایښی او وچې وچې سلګۍ یې واهلې
شپه ناوخته وه دا هلته ویده شوی وه
....د ګاډۍ قرچهار شو د زړې ګاډۍ نه یو پوخ سړی راکوز شو او د ښاپېرۍ کورته ننوت.
یوه زړه ښځه یې مخی ته ورغله او څه یې ورو غوږ کې ورته وویل او د سکوت په اشاره یې وپوهاوه.
پوخ سړی خپله لور د قبرونو پښو ته ویده ولېده چې خوشاله ښکارېده او له ځان سره یې خندله په خوب کې یې لیدل چې پسرلی ورته خاندی او خالپوړی کوی.
پلار یې د هغې په لېدو ونه شوکولای ځان ټینګ کړي نو د لونګۍ ټوله شمله یې خولې ته تمبه کړه چې ښاپېرۍ له خوبه ویښه نه شی او تودې اوښکې یې په ګریوانه را توی شوی.

غاو

نواب په مات او نهېلی زړه بې پروا سترِی ستومانه مخ پر غره تی، غوښتل یې لېری لاړ شی ښه لېری چې یوازی دی وی او بس
له لوړی او تندې یې سترګې کښته تلی وې. بدن یې سوړ او ښه یې تکه ژیړه شوی وه. د چوټو وندې یې خلاصی ،لوخ او ببر سر ، خیری ګریوان، په وینو ککړ مات تندی، وچو شونډ او چاودو پرې پرې شوو پښو چې د اوږده او ستومانه ونکی مزله له امله یې پوټکی اچولی وه. مخ په وړاندی ته د ځان سره یې هم دا ویل:
هر شی پای ته ورسېد !
له درد او سوز نه یې سترګې پوټې کړی یو سوړ اسویلی یې ویستله او د بانو په پورته کولو یې د نهیلی، ترمی تړمی اوښکې له سترګو په ګریوانه توی شوی
دنیا ورته تیاره ښکارېده او لمر یې په تورو وریځو پوټ لېده. په سوچونو کې ډوب وو(... زاړه چکله موټر کې د کلی خواته روان وو. سترګې یې پوټې پوټې کېدې، روپې او جمال یې سترګو ته نڅاه کوله ، د هغو آغا آغا ویل یې غوږونه تخنول.
درست یو کال مخکې کمونیستی عسکرو کلی محاصره کړ ، دی یې د جلب او احضار په نامه جنګ ته بوته د قانون له مخی د ده پلار شیخ فانی وو او دی د عسکری نه معاف وو خو په چا دی منل، یو کال کېدی د هغوی نه جلا شوی وو. ایله اوس په دې وتوانېدی چې وتښتی خپل ازاد شوی کلی ته خپلې میرمنې ته ، اولادو ته ،سپین ږیری پلار او بوډۍ مور ته بیرته راشی او د وی سر پرستی وکړی....
کور ته هوسېدی، خوشاله وو چې خپل کاله ته ځی ، خپلې مځکې ته ځی خپل اولادو ته ځی.
د بس سپرلېو یو د بل سره په خبرو اترو بوخت وه د کلی او باندې خبرې د تجارت خبرې...

خو نواب په خپله خوبونو کي ډوب وو. یو وچ غوندی سړی چي نری دوه تاره ږیره یې درلوده او ړنډ درواغ یې ویل لګیا وو د کوم چا ویاړني یې کولې چي د بس پر سپرلیو چندان ښه نه لګېدې.
بس همداسي کږلېچونه او پېچومی ، غرونه او شېلې ، دښتې او ځنګلونه یو د بل پسې شا ته پرېښودل او پر مخ روان وو.
...نابېره څو وسله والو چي تور مړاونه یې وهلي وه د بس مخې ته رانښکاره شول. به بس کي د خدای دی فضل کوی او کلیمې ویلو ږغونه پورته شول. یو وسله وال چې تور مول یې وهلی وو او یوازی یې دوې په رنجو توري سترګې ښکارېدې ، بس ته راوخوت او په آمرانه لهجه یې وویل:
ټول نارینه دی کوز شی !
د سپرلیو ناړې په خوله کي وچي شوی او وېښتان یې یې په بدن نیغ ودرېدل او بېله کومي خبرې له بس نه کوز شول
یو سپرلی په عاجزی وپوښتل:
- سیا سرې مو څنګه کېږي؟
- هله ځی هغوی دی دلته پاته شی.
- او سپین ږیري؟
- هله ټوله ټوله.
د کوم یوه د آخ چغه او د لوېدو ږغ د سپرلیو پښې لا ور چابکي کړې...
- هله په منډه منډه غره ته پورته شی !
سپرلیو مخ په غره ځغاستل، نه پوهېدل چي څه به کیږی؟
په خبرو بندیز لګول شوی وو بیا هم ځینو به چي وخت وموند نو یو بل سره به بونګېده.
بیا د یو ډز په کېدو سره ټوله ودرېدله او شا ته یې وکتله یو زوړ بوډا چي په لاري سم نه شوای تلای څه دې ته چي پر غره پورته او منډې وکړی پر ځمکه ولوېدی او هڅه یې کوله مخ قبلې ته وګرځوي د بوډا په لېدو ځینو چوټې او بوټونه ویستله او په لوڅو پښو د غره

په ختلو شوله، ځینو د جیبو نه څه ایستل په ګوتو کې یې له مروړلو وروسته کندو ته غورځوله ،چا چا لا خپل ساعتونه په ګنډو وهله.

- ودریږی !

ږغ تر غوز شو.

د ټولو پښې سوستې شوې او ودریدل مخ یې د ږغ خواته واړوئ یوه وسله وال کینې خوا ته اشاره کوله

ټوله بېله کومې پوښتنې کینې خواته په ګرځیدو شوله لمر په ډوبېدو وو د نواب سترګو ته اوس هم د روپۍ او جمال دوری ایسته کېدل

نواب د ځان سره وویل:

اوس به غټ شوی وي

د هغو د بابا ویلو په یادولو به یې خوله چینګه شوه په هم دې چورتونو کې وو چې د جنګي الوتوکو بوغ شو او غورپ...

نواب چي سترګې پرانیستلې سره غرمه وه تپوسانو یې پر سر د بخوا هاخوا ګرځېدله او راګرحیدله

په سختی سره له ځایه جګ شو پښې یې په تیږو او اغزو پرې پرې وې د سړک خوا ته رهی شو په لاره کې یې د بس په وینو لړل شوی یو - دوه ټوټې ولېدې په پښویې د روپۍ او جمال د لېدو په تکل د کلی تړه واخېستله ، سترګې یې له ستړیا مرغې مرغې کېدلې او د یو ارام بستر په تمه روان وو

له ډیرو کړلېچونو او پیچومو ورورسته ایله د کلی بوکلی بامونه او چپرې او پرچالونه د یو بل پسې را ښکاره شول.

داسې ایسیده چې دا د اسکېرلي او ربړېدلی نواب د مزله پای دی ، زړه یې په ټنګ کوګل کې په ترپکو شو ، د زړه درزا یې خپله اورېده. ستړیا او لوږه یې ورکه شوه ، نور د لمر وړانګو پر لوړو غرو خپل زرین شال غوړولی وو. د غواوو او مېږو رمباړو او امبا امبا د مرغانو چاړ چوړ اورېده کېده.

د نواب تلو سره وه چي ژر کاله ته ځان ورسوي او هلته د یوه کال کړاونه د مزله ستړیاوي او ربړونه د خپل ژوند ملګرې لښتې په تاوده غیږ کې هیر کړي. په همدې چورتونو کي د کور مخې ته راورسید.

یو ان ودرېد . د مزله ترخې دوړې یې له سر او کالو وڅنډلې.

جورت یې نه شواې کولاې په یو وار کور ته ننوځې سترګې یې له خوشالۍ د ژړا ډکې وې ځان یې ټینګ کړ ، سل زړونه یې یو کړله او په کاله ننوت.

خو هلته څوک نه ښکارېده په یو کوټه کي یې پلار پر مسٌله ناست او وظیفه یې کوله. د نواب په سلام سره یې لږ جټکه وخوړله، خو بېرته په ځاې کېناست. نواب د پلار پر لاسو پریوت پلار یې پر مخ سترګې لاس تیر کړ داسې ایسېده چي په سترګو څه نه وینی، نواب یې غیږ کي ونیوه او ښه ګړې یې به ژړا د پلار سره د زړه خواله وکړه.

پلار یې خوشاله وو چي د سترګو روښنایي یې بیرته موندلې وه ، بوډۍ مور یې لښته او ماشومان یې نه ښکارېده ، د پلار نه یې په شرم سره وپوښتل:

-آبا ادې او زما کډه چیری دی؟

پلار یې په داسې حال کي چي سترګې یې کښته اچولی وی وویل:

- ادې دی د خسو ټولولو لپاره وتلې ده چې د کور تنور پر تود کړی.

بوډۍ مور یې لا خبره نه وه چي ورک زوی یې راغلي دی.

پلار یې نور غلی شو د نواب د زړه درزا وار په وار وچتېده پلار یې لکه کوم شی چي په یاد شوی وی پر خپلو غوږونو لاس ونیوی.

د ژړا نارې سورې یې غوږونو کي انګازی کولې:

نه پلاره ! دا کار مه کوه ! ما مړه که ! ما ... !

د پلار له سترګو نه یې اوښکې توی شوی، نواب د پلار پر لاسونو پروت وو او هغه یې په ناړو لانده کړی وه په سترګو او خوله یې مښل او زاری یې کولې

-آبا زما کډه !؟

پلار یې د زړه غوټې، خبرو ته نه پریښودی ښه ګړی چوپ وو او بیا یې په ګونګۍ ژبه وویل:

-زویه !ته چي جلب او احضار بوتلې ، څو ورځي وروسته قوا وتښتېده او نوی خلک کلی ته راغلل د هغو کازی(قاضی) د کلی خلک را وغوښتل او دا اوکم (حکم) یې وکړ چې ټوله هغه مړوښې ښځې چې میړونه یې د کمونیستانو سره کار کوی که تر شلو ورځو پوری د کلی خلکو ته په نکاح نه شی بیا یې واک زموږ دی.
نواب د زړه درزا د لیری نه اورېده کېده نو په تلوار یې وپوښتل:
-نو بیا !
پلار یې به داسې حال کي چي څو ځاځکي
د نهیلۍ او بې وسۍ اوښکې په ګریوانه توی شوی او ویې ویل:
-نو څه !
-نو هغه...
پلار یې یو ان چوپ شو یو ان وروسته یې په چغو چغو وویل:
نو هغه کومندان ځان ته نیکا....
د نواب په سترګو توره تیاره شوه سر یې پر له وګرځېده د پښو شومه یې وخته په دیوال یې تکیه وکړه خو وښوید او ولوید ، یو ان همداسې بې سده وو.
راپورته شو لونګۍ یې له مځکې وویښتله او سر یې د دیوال سره دومره ووهه چي وینو یې تر لمنې پوری ورنګاوه ښایسته ګړۍ یې په کوټه کي وچورلېد او وبونګېد. ځان یې تر ټولو نیستمن او اسکیرلۍ وګاڼه و ونید ، سترګې یې ولوېدې ،مړ شو خو لوګی ترې پورته کېده او ځان سره یې لکه سودایي لګیا وو او بونګېده
دا ولی داسی وشوه؟
پوښتنې یې په مغزو کې ګرځېدې را ګرځېدې ؟؟؟
له ځان سره یې وویل:
کاشکی له عسکری څخه د تښتید و په وخت په مین ختلۍ وای !
یا د پهره دارانو په ډزو لګېدلی وای !
یا هم د غره په بمبارد کي لکه نورو شهید شوی وای !

کوټه ورته تنګه ښکارېده ، سا یې کوګل کې بنده بنده کېده د کوره ووت او د غره خواته رهی شو
مور یې چې کور ته راغله خبره شوه چې د سترګو تور ورک زوی یې راغلی دی نو د ښخوا هاخوا یې لکه لېونۍ په منډه وه.
نواب د غره سر ته ورسید . او د غره په څوکه ودرید پورته یې وکتل خو زړه یې تسل نه شو د ښخوا هاخوا یې وکتل لکه کوم شی چې یې ورک کړی وی د یوې لوی ډبرې په لیدو څه ډاډه شو او هغه یې په کړاو د غره څوکې خواته کش کړه او پر ودرید ، پورته یې وکتل بیا یې هم زړه تسل نه شو.یوه بله ډبره یې د غټې ډبرې پر سر کیښودله او پر ودرید ،او یر هغه یې ځان پورته او په ګوتو ودرید او د نهیلۍ او ناومیندۍ نه به ډکو سترګو یې پاس وکتل ، اسمان به تورو او خړو وریځو کې پوټ وو . نو په هر څه توان چې یې درلود چغه یې وکړه:
آه خدایه !
آ خدایه...
دا چغې لیرو غرونو له هغه نه نورو لیری غرو ته د هغه نه نورو غرو ته ولاړې
چو په چوپتیا شوه یو ان وروسته غرونو هم وروسره نارې کړې
آ خدایه...
آ خدایه آ خدایه آ خدایه...
خو وریځې وغوړمبیدې مځکه او غر یې روښانه کړ او بیا یې زار زار وژړل.

مرور

اوس هم ځینې وخت د غره کلي خلک د تګ او راتګ په وخت کې د سړک په خوا سماوار کې د دمې جوړولو لپاره کښیني چې نږدې ورته ځینې کلیوالي پخسه یې کورونه ودان دي. هر مازیګر د همدې سماوار نه کلیوالي سندرې اوریدل کیږي د سماوار مخې ته د کبابي انګیټۍ ایښې چې د ورځې له خوا دود ترې پورته کیږي. د سماوار له تخته د تیر شوي سړک کوز سر ښه ښکاري.

د دې ځای په لیدو ما ته یوه پخوانۍ کیسه را په یادیږي ، هغه د لسو- دولسو کالو مخکې کیسه، ښه مې په یاد دي چې له ډیرې مودې وروسته خپل کلي ته راغلی وم او د دغه سماوار د تخت له پاسه ناست وم چې په سړک کې یوه ګڼه ګونه شوه او زموږ خوا ته کرار کرار رانږدې کېده د دې ګڼه ګونې مخې ته یو لېونی په داسې حال کې چې په منډه وو د پخوا ته راتی او په بې وزلۍ یې ویل:

ما ولې وهۍ؟

د دې خبرو به ترخ کې به یې یوه یوه ښکنځله هم کوله خو هیڅ ګټه یې نه لرله.

تر شا یوه ډله هلکان ورپسې وه، په ډبرو ، لوټو او بل هر هغه شي چې په لاس ورتلل وار به یې پر کاوه. د لېونی د چغو او ځغاستې څخه یې خوند اخېست او ځوربدل یې دوی ته یوه لوبه وه.

په هغه خوار مې زړه وسو نو له ځایه پورته شوم هلکانو ته مې وویل:

او لوچګانو ! بې ادبو ! دا بې وزلۍ ولې ولۍ؟ لېونی هم په عاجزي د سر په اشاره زما خبرې تاییدولې. زما د دې پلوي سره هلکان څه پر شا شول ، لېونی یې پریښود. لېونی ما ته را نژدې شو هغه ته ښه ځیر شوم. یو ټیټ قد چیچکی تورتیلې سړی و چې په یوه سترګه کې یې ګل وو ، سپینه توره (ماش و برنج) ببره ږیره یې چې سپین ډیر په کې مالومېدل.

غوړې چونې یې درلودې ، غاړه یې شلېدلې ، زړې جامې یې وی او د تخرک لاندې یې یوه غوټه ښکارېده او لوخې پښې وو ، د تګ په وخت کې یې سترګې چوغې نیولې وې او یو نیم سترګګ به یې واهه چې په لېدو به یې هرومرو چا ته خندا ورتله.
زما زړه پرېوسو تر لاس مې ونیوې او د سماوار تخت ته مې را پورته کړ او کبابی ته مې په اشاره د کباب او چاینکی سپارښتنه وکړه د ځان سره مې سوچ وکړ چې راشه نن دا خوار په ګېډه موړ کړه، نو پرله پسې مې د کباب او چاینکی فرمایښت ورکاوه لېونی په اریانی سره کله ما ته او کله شاوخوا ته کتل او کله به یې په شکمنو سره اسمان ته کتله او هم یې تر سترګو لاندی کبابی او د هغه شاګرد ته کتل باور یې نه راته ځکه دی تل په تشه ګېډه له دی ځایه تیر شوی و ، خو چا ورته د یو غړوپ چایو ست کدری هم نه وو ورته کړی.
په ډیره بېړه او وارختایي یې ګوله تر خولې رسوله او ژوندی ژوندی به یې تیروله لا یې څو نمړی نه وې کړی چې سولګۍ وهل یې پیل کړه د تخت د څنګ آبدان نه می یوه دولچه اوبه ورته راواخېستې.
لېوني د ځان سره د خوړولو په لوبه اخته وو ورومې ترې وپوښتل:
بابا ولی دې و رځی ته رسیدلی یې ؟
ځواب یې را نه کړ ښایي د خولې چړپې په سبب یې زما خبرې نه یې اوریدلې.
خپله لمن یې را پورته کړه د شونډو دواړی خواوې یې د لمنې په څوکې پاکې کړې، په شمیر یې درې خوراکه کباب او دوه چاینکې نوش جان کړه.
دا وخت ما ته دا سودا را ولوېده «نه چې څه په و شی»؟ !
لېونی په داسې حال کې چې اخیری نمړی یې تیروله وویل:
دا پنځه کاله مې غوښه نه ده خوړلې !
ددې خبرې په اورېدو جوړ سړی راته ښکاره شو. بیایې را ته وویل:
رښتیا غواړې زما د ژوند کیسه واورې؟
ماوویل:
- هو !

لېونی سترګې چوغې کړې او د یوې لیرې ټکي ته یې ونیولې دا سې ښکارېده چې د یوې پخوانۍ خاطرې د یادولو لپاره سوچ کوي.
او نابېره یې دا سې پیل کړه:
(... زه له ورکتوبه بد بخته وم. بدرنګه وم. پلار مې د ښایسته ګل نوم را باندې کېښود او ددې نوم سره له هم هغه ماشومتوبه د خلکو ، همزولو او کلیوالو پسخندې شوم. له ځایه جګ شو یو لاس یې غوږ ته ونیو او بل لاس یې موږ ته او نارې یې کړل:
یه قربان روی ته دیده بودم ، موی ته دیده بودم.
او اوږې یې ورسره پورته کښته کولې.
په سماوار کې ناست خلک د ده د نڅاه په لیدو شول ، لېونی په نڅاه نڅاه کې لوړ وکتل تندې یې ګونځې کړ او کیناست.
خپل مخ ته یې اشاره وکړه او په شکایت یې وویل. ګوره دا خو ما نه دی جوړ کړی؟ سر یې کښته وا چوه او لاس یې پورته ونیوه
لېونی خپله پزه به غوړه لمن پاکه کړه او د لږ ځنډ و روسته بیا یې لاس اسمان ته ونیوی او ویې ویل:
زما پلار یې را مړ کړ، مور یې را مړه کړه. چوپ شو بیا یې اسمان ته په خوابتیا وکتل.
له کلي نه و ښار ته ولاړم او هلته په یوه موسسه کې پیاده شوم ، له غروره نه یې په بریتو لاس تیر کړ.
لېونی کیسه ډېره سره را لنډه وله د تلو تلوار یې وو خو ما به ښه ښه ویلو دی هڅوی چې کیسه را ته پوره کړی.
لېونی څه شیبه غلی شو ، یو سوړ اسویلی یې ویسته نظر یې د اسمان په ژورو کې ډوب کړ او ویې ویل:
«د منی به سړو ورځو او شپو کې یوه ورځ عجبه ورځ وه وا وره وه ، یخ و. باد و ، توپان و. ساړه مې کیده د سیلیو د مخنیوی په خاطر مې د کوټې کړکۍ او ماتې ښیښې په ورځپاڼو بندولې»
بیا له ځایه ولاړ شو او کټ کټ په خندا شو او نارې یې کړل:

یه قربان رویش دیده بودم مویش دیده بودم.
او په نڅاه شو ما له لاسه ونیوه هغه چوپ شو او کیناست. زما غوږ ته یې خوله را نږدی کړه او ورو یې را ته وویل:
« کوتې ته ځوک راننوتله،
د لاس به ټپولو یې ور پرانیست»
زما له غوږ نه یې خوله لیری کړه، او زما څخه یې په تونده لهجه وپوښتل:
- پوه شوی ځوک وه؟
ما ویل:
-نه !
- زه پوهیږم چي نه پوهیږې ته څه دا ټوله دنیا دی نه پوهیږی !
که پوه هم وی نه یې وایي، قست یې را کیږی !
ږغ یې لږ پورته کړ او ویې ویل:
« یوه ښایسته انجلۍ وه انجلۍ نه وه د ځوارلسمی سپوږمۍ وه»
په آسمان کي یې پښځه – شپږ دقیقې د سپوږمۍ پسې وکتله سر یې د نارضایتی په توګه وښوراوه ، په شونډو یې یوه ترخه موسکا خپره شوه.
زما غوږ ته یې بیا خوله را نږدی کړه او د راز په ټوګه یې وویل:
« هغې ویل:
ځوک شته آ ! ځوک شته؟»
خوله یې زما له غوږه نه لیری کړه او په لوړ ږغ یې وویل:
« ما ورته وویل:
ځوک دی په کار دی؟»
بیا یې زما په غوږ کي ورو وویل:
« هغې ویل:
خیر غواړمه. ړنده یمه !»
بیا یې په عادی ټوګه زیاته کړه:

«پوه شوم په سترګو نه وینې و رپاځېدم د لاسه می ونیوله ، او یوې خوا ته مې کښینوله»
اوار یې ورو کړ لړ رانږدی شو او زیاته یې کړه:
د هغې په ځېره کې د غمنو او ترخه ژوند نښې لیدل کېدې هغې په عاجزی په داسې رږغ چې نورې پوتې خبری هم په کښې نغښتی وې ویل:
« ړنده یمه خیر غواړمه !
لېونی بیا د رږغ تون ته تغیر ورکړ او ویې ویل:
دا مې په ژوند کې لومړی څوک وو چې زما ټولو پوښتنو او خبرو ته یې له زړه نه غوږ نیولی وو او خبرې مې ورته د درنښته نه ډکې وې اودا زما لکه یو انسان یو ارمان و !
چې خبرې همدې ځای ته ورسیدی، لېونی د چایو په لیدو لکه ماشوم خوښ شو. شاوخوا یې تر سترګو تیره کړه ، زه یې هم په ځېر ځېر تر سترګو تیر کړم. ترې وډارشوم.
بیا چورت کې ولاړ مځکې ته یې وکتل او ژر ژر یې سترګې ولغړولې لکه چې د خپلو خاطراتو شلیدلي مزی یې بیرته سره نښلولې او ویې ویل:
هو ! د هغې به خبرو کې د غمو او ترخه ژوند نښې لېدې نو زړه کي ډیری پوښتنې ګرځېدې»
لېونی یو وار بیا چوپ شو.
زه د لېونی کیسې ته ټول غوږ غوږ وم او هغه په دې ډېر خوشالېده چې ما په غور غوږ ورته نیولی وو.
هغه د پخواني کیسې په یادولو نور هم هیجانی کېده او لاسو او اوږو په خوځولو یې هڅه کوله ټولې پېښې تمثل کړی په داسې حال کي چې د غره څوکې ته چې له لیری مالومېده یو وار بیا ځېر شو. ورویې زما غوږ کي وویل:
په هغه سبا انجلۍ بیا راغله او بل سبا بیا او بیا...
لېونی په خوشالۍ زیاته کړه:
«ما د ځان سره سوچ وکړ چې څه کیږی چې یو بې وږلۍ د بل بې وزلي موټ شی، ګوندې د بو بل په تودوخه تاوده شو.
نو ورو مې په داسې چې ړنده انجلۍ ونه ځوریږی ترې وپوښتل:

واده دی کړی ؟
هغې کټ کټ وخندل په ځواب یې پوه شوم
لېونی بیا زما نه وپوښتل:ته پوه شوی ؟
ما د واره وویل:
- هو ،
لېونی په داسې حال کې چې د هغې غونډۍ خواته یو ځل بیا وکتل چې هره ورځ به هغې خوا ته تې.
یو اوږد اسویلی یې وکیښ لکه چې د زړه د غمونو بنې یې تشه وله. او په خندا یې زیاته کړه:
- او موږ واده سره وکړ.
له ځایه جګ شو یو لاس یې په غوږ او بل لاس یې زموږ خوا ته ونیوه:
یه قریان، رویش دیده بودم. مویش دیده بودم. او په نڅاه شو
بیا کیناست څه شیبه چوپ شو او په داسې حال کې چې په لاس یې اسمان ته اشاره کوله د ستونې نه یې اواز نه پورته کیده په ژړا نده ږغ یې وویل:
افسوس !
لېونی یو اند بیا چوب وو په خپله ګنه ږیره کې یې منګولې ننیستلې وې هغه یې ګروله او اوښکې یې پر مخ راتوی شوی غوښتل یې څه ووایې خو د ستونې غوټې یې نه پریښودی لاس یې آسمان ته ونیوه په ډیر مشکل یې زه پو کړم چې هغه هم ژر مړه شوه او پر هغه غونډۍ یې خاورو ته سپارلې ده.
لېونی سترګې د اسمان په ژورو کې بیا ښخی کړی ، سترګې یې برګې شوی ، غوز یې ونیوی سر یې وښوراوه او بیا یې غوږ ونیوه او په یوه ټوپ له تخته کوز شو او بېله څه ویلو یې د غونډۍ په لور وډانګل د هلکانو خواته ورغی لکه چې بېله د هغو د ویشتلو تګ خوند نه ورکاوه. هلکانو چې تیاری لوټې او ډبرې په لاسو کې پوټی نیولی وې ورپسې منډې کړې

لېونی د سړک په منځ کې ودرید یو وار یې بیا اسمان ته په مروره ټوګه وکتله ځان ته یې اشاره وکړه ،زموږ خوا ته یې په خوشالۍ وکتله او په ځغاسته شو.
ږغ یې تر اوسه زما په غوږونو کې انګازې کوی
چې ګوته به یې زنې ته ونیوله او ورو به یې په اریانونکې لهجه ویل:
آ ، ما ولی ولۍ؟
سبا بیا هلکان د هغه انتظار کاوه لوټې او ډبرې یې تیاری به جیبو کې ورته ساتلی وې خو هغه بیا رانغی هلکان خپه وه چې ولی لېونی بیا را نه غلی او څه په وشول.

غم

یوه ناوې په لوخ سر او لوڅو پښو په سره جوړه کي په چیغو چیغو د ګڼه ګوڼې خوا ته په ځغا سته وه د هغې په لیدو خلک ورو ورو سره لیری شول او هغې ته یې لاره خوشې کړه ، هلته دوه ولاړ توپکوال د هغې په لیدو د ګڼه ګوڼې نه ووتل پر میدان یو مړی پروت او یو په وینو لړلی سړی ولاړ وو.

سهار د لمانځه وخت د بړستني لاندي څوخی شو او له څوخي سره سم یو سپین ږیری له بړستني لاس وغځوی او له واسکټ له جیبه یې د نسوارو ډبلی راوکېښ او د تل په شان یې یوه خوله نسوار خولې ته واچوله او بیا لکه مار له بړستني وغزید د کړکۍ نه یې پرده پورته کړه ، او په غوم غوم یې له ځانه سره څه وویل.او بیا یې سر پر زنګونو کېښود ، چرت کي لا نه وو تلی چي په زړه کي یې څه وګرځېدل ، د کړکۍ نه یې بیا بهر وکتل او له ځانه سره یې وویل:

آ ، رښتیا ! چي وریځ ده.

او له دې خبري سره سمدلاسه له ځایه جګ شو او د خپلي وړې شانته کوټې ور یې پرانیست او ووت. له اودس تازه کولو وروسته یې په بېړه په پټو مخ او لاسونه وچ کړل، خپله لونګۍ او واسکټ یې واخیست او په وتووتو کي یې د بلی کوټې مخي ته ودرید وررو یې ږغ کړل:

لوری نازي ! پاڅېږه د لمانځه وخت دی، وریځ ده چي لمونځ درنه قضا نه شي (دا ټوله خبرې یې په یوه سا وکړې). د انګر ور یې چي د ځګیروي په شان ږغ یې درلود پرانېست او له کوره ووت.

له لمانځه وروسته د ده د رسېدو سره جوخت آسمان هم وغورمېد او د باران شرپ شو تا به ویل نه چي اسمان سوری شو د هري بریښنا سره به د ده د تندی ګونځي چي د پراخ غم علامې په کي له ورایه ښکاربدې ، لبدل کېدې. خلکو د تندی د ګونځو شمېر د خویندو د شمېر ښکارندوي بلله خو نسیم اکا هېڅ یوه خور هم نه لرله.

د نسيم اکا د سپيني ږيري، ګونځې ګونځې تندی او مخ په لېدو داسې ښکارېده چې د ټول عالم غمونه او کړاونه د ده پر سر دي او ددی يې ګالي.
نسيم اکا ته نن بيا لکه هره ورځ هم هغه د لس کاله مخته پېښه ور په ياد شوه چې په همداسې يوه ورځ جبار خان د دوی کره مرکه ورلېږلې وه چې نازي چې په کلي کې تر ټولو ښکلې انجلۍ وه خپل زوی جلندر ته کوژده کړي، خو نسيم اکا دا خبښې ونه منله او مرکې ته يې ځواب ورکړ نسيم اکا په زړه سپين او پاک زړی سړی وو پټه په کې نه وه نو په ډاګه يې مرکې ته وويلي وه: جلندر يو ناکاره او برند هلک دی ټوله ورځ لنډه غر په دې او هغه کوڅه کې ګرځي راګرځي نه يې کار شته نه روزګار او بل دا چې زما د لور داسې چغر سترګی ځوان نه خوښېږی.(نسيم اکا دا ټولی خبرې په يوه سا او پوټو سترګو کړي وې)
جبار خان د مرکې و مخي ته څه و نه ويل او چې بهر راووت نو په خپل ګلېټی ټوپک يې څو ډزې وکړې.
کليوال د نوي خبر اورېدو ته منتظر وه ځکه په کلي کې خو ډزي يوازې د سنتي، کوژدې او د هلک د زېږيدو په وخت کېدې نو کوشنيان او لويان به راوته او دا خبر به يې په نورو ته د زيري په ټوګه کاوه. د ننيو ډزو وروسته په کلي کې دا خبره لکه ورېمه خپره شوه چې نسيم اکا خپله لور جبار خان ته وبښله.
د نسيم اکا سوچونه چې دې ځای ته راورسيدل، نازي د يوې انګيټۍ سره کوټې ته راننوتله ،د نسيم اکا د چرتونو لړۍ سره وشلېده انګيټۍ ته يې لږ ځان ورنږدې کړ، نازي چای ورواچولې ، نسيم اکا په چوپتيا سره څه چای وڅښلې او بيا يې ورونازی ته وويل:
لوری د دوکان کيلۍ راکړه چې دا شيبه باران لږ څه ودرېدی د پسرلي باران دی بيا به يې شرپ شي او تلل به راته ګران شي.
-بابا چای دې ولې ونه څښلې؟
-زويه ! بيا باران ډېرېږي.
د دې خبري سره سم پاڅېده د کړکۍ نه يې يو ځل بيا په ځېر ځېر بهر وکتل، ننۍ ورځ او فضا کوم بل ډول ورته ښکاره شوه د ګڼو پسرلنيو وريځو لښکر د آسمان ټوله لمن نېولې وه تا به ويل کومي خوا ته يې د يرغل ټکل درلود د تورو ګڼو وريځو په لېدو يې زړه لا د

ګرومه ډک شو ،غمجني سترګې يې له کړکۍ نه راوګرځولې يو سوړ اسويلی يې وکيښ ، د وره خوا ته ولاړ د سترګو له کونجو يې يووار بيا په غلا خپلې لور ته وکتل داسې ښکاريده چې د لور نه شرميږي، خپلی کلوشې يې په پښو کړې او د کوټې نه ووت.

کوڅه له خټو او چيکړو ډکه وه، نسيم اکا به په داسو ورځو کې هرومرو يو – دوه ټکه خوړله خو نن يې دواړه پايڅې په دواړو لاسو پورته نيولي وې چې په خټو نه شي او پښې يې ارتې ارتې ايښودلې چې بيا ونه ښوييږي او له هر ګام نه مخکې به يې لومړی مځکې ته کتل، د دوکان ور يې پرانبست، زړه پيتلي کوتۍ يې د سماوار شاګرد ته ورکړه هغه کوتۍ له سکروټو ډکه ورته راوړه او نسيم اکا هغه د صندلي لاندې کښښودل او زوړ بړستن يې په راکښ کړ تر ستوني به صندلي کي ننوت. بيا سوچونو راګير کړ هم هغه سوچونو کي چې نن يې له سهاره نه پريښود هغه د نازې د تير ژوند او راتلونکي په هکله اوږده چورتونه او بې شميره پوښتني وې.

د جبار خان څو وار ګوابښدل يې په ياد شوه چې ورته يې ويلي وه:

- ستا لور زما ناموس ده زړه دې زړوې يې که وادوې يې.....

(دا خبري يې ډير په کبر او غرور کړي وې)

د نسيم اکا په مغزو کي دا خبرې ګرځېدې راګرځېدې او په غوږو کي يې ازانګې کولې:

زما زما زما....... ناموس... ناموس.....موس

زړه يې غوښت پر ځان کالي څيري کړي نابره يې يو څه ورپه ياد شول لږ خوشاله غوندي شو خو ژر يې بيا پر تندي ګونځې رابښکاره شوې په ياد يې شوه چې څو واري جبار خان ته ننواتي ورغلی او په زاريو يې ورته ويلي وه:

- د خدای لپاره د دې خبرې تير شه ته د هغه د نيکه پر ځای يې زه رضا يم هغه ستا زوی ته درکړم.

جبار خان ورته په ملنډو ويلي وه :

- توبه وباسه هغه زما د زوی مور ده او بل دا چې هغه چغر سترګې دی او د هغې کله داسي هلکان خوښيږي او هغه اوس دوه نورو ادونه لري دا زما د لاس امسا ده....

په همدې چورتونو کې وو چې د سماوار شاګرد د نسوارو ډبلی او دوې افغانی ورکړې ده هم د نسوارو ډبلی ورډک کړ.
بیا یې ښځه ور په یاد شوه چې هره ښه شی چې به یې کور ته راغلې هغې به د لور لپاره پټوی او ویل به یې:
- دا مې د لورقلنګ ته ساتم. آن د واده تر کمیسه یې ورته جوړ کړی وو
نسیم اکا ټوله ورځ په همدې چورتونو کې تېره کړه ،دوکان خوند نه ورکاوه او مځکې ځای د نورو ورځو پر خلاف د مازیګر له لمانځه نه مخکې کورته راغی. د کور ور یې پوري واهه کور ته ننوت د کوټې د نیم کښه وره نه یې نازي ولېده چې د واده جوړه یې اغوستې د مور ګانې یې چې دې ته پاته وې په غاړه او لاسو کړي وې او د هېنداري سره یې خبري کولې:
آ ، یوازي مي لاسونه سره نه دي نوره پوره ناوې غوندې یمه، ښه ښکارم ! بدرنګه خو نه یمه ! تر چا کمه یمه.....
نسیم اکا د نازي په لیدو چې دا لس کاله غم یې تور وېښته تار تار سپین کړي وه د شېړو ښتو کلو په درلودو د څلو ښتو کلو ښکارېده، ډیر غمجن کړ د خپلې لور نېمه خوا شوې ځواني او نا پوره شوې ارمانو یې پر زړه د غمو شپول چاپیر کړ اور پرې بل او مځکه پر تنګه شوه د کور له انګړ نه یې د لرګو تبرچه راواخېسته او په پوټه خوله د کوره ووت ، په داسي حال کې چې تبرچه یې د پټو لاندي نیولې وه د ماجد پر ځای د لاری په سر کېناست او سترګې یې د کوځې په بل سر میخ شوې.
جبارخان د دوو نوکرانو سره چې توپکان یې پر اوږو وه را ښکاره شول. د نسیم اکا د زړه درزا وار په وار ډیرېده.
جبار خان د تل په شان د تاوده روغبړ تمه لرله او په ډیر کبر او غرور ګام په ګام د نسیم اکا خوا ته نږدې کېده. نن د جبار خان زور څه ارزښت نه ورته درلود د هغه په زړه کي د غچ او کسات لمبې بلې وې او زړه یې له بې شمېره دردونو ډک وو له هم دې کبله به هم وو چي غبرګ لاسونه یې بې اختیاره پورته شول او بیا هم دویم وار....
دربیم ګذار یې لا نه وو کړی چې د څو ډزو سره پر مځکه ولوېد.

وروستیو سلګیو کې یې کومه خبره چې له خولې وته هغه یوازې دا وه:
نا نا نا....ززز.....ی ی ی
د ډزو په اورېدو د کورونو نه بیا واړه او زاړه راووتله چې څه خبره ده.
نازی چې د ناپایه آرمانو په خیال کې ډوبه وه یو ماشوم د مازیګري لمر د وروستیو پلوشو سره دا خبر وروړ ، دا خبره پر نازي د تندر په شان ولوېد ، له وارختایي نه د واده په جوړه او ګاڼو کې په لوخ سر او پښو په ځغاسته ځان دغچ میدان ته ورساوه د پلار په مړي یې ځان واچاوه خو ژر یې سر راپورته کړ تبرچه یې له مځکې پورته کړله او دا وخت یې د یوې ربښتني ناوې په شان لاسونه سره شوي وه.

غولېدلی

«جماله ډګروال ته ږغ که !» په ږغ سره یو زوړ سړی ، چې ږېره او بریت یې پاک خرېیلی وه ملا یې پر کمر بند ټینګه تړلې او د شپو خولې یې پر سر وه ببله سوبه او حرکته د یوې ښځې چې غټې تونې شوی و ښتانو یې کوشنی مخ نور هم کوشنی کړی و او لکه مار چېچلې له غوسې تاوتاو کېده و مخی ته ودرید.

ښځې کځوړه په لاس کي ورکړه...

ډګروال لکه چي ګونګ وی ببله کومې خبرې کیناست د بوټونو تنۍ یې وتړلې او د تل په شان یې د لاس اومګا ساعت ته چي شل کاله مخکی یې د غیرت د مدال سره یو ځای ورکړ شوی وو اوس یې زنګ وهلی وو ته ځیر ځیر وکتل ، بیا یې زړه نا زړه د دهلیز ساعت ته وکتل ، ځان سره وبونګېده او په خوشالۍ له کوره ووت د بس تم ځای ته ولاړ او په بس کي کیناست ، چي لږ هوسا شو بیا یې له غوسې خپل غاښو نه وچېچل او ورورېې وویل:

څه چاره؟ (ځکه یو وار د غصې یوې چپلاغې تر محاکمې رسولی وو خوهندی وکیل له غمه خلاص کړی وو او ورته یې وویلی وه دا د افغانستان کارونه نور هیر کړه دلته ښځو سره په زوره خبرې کول ،ماشومان په چپلاغه وهل او حیوا ماتو ته کیشه ویل جرم دی که غواړی دلته ژوند وکړی باید د دې ځای قوانین ومنې)

نو د هغه راهیسې یې نور ځان ګونګ کړی وو په خوله یې څه نه ویل خو په زړه کي به یې څه تیر شول نو له غوسې به یې غاښونه وچېچل.

په دې ټوګه به یې ځان تسل کړ.

کله کله به په بس کي چورت یو وړ اوله خندا به ومو سېدی او کله کله بیا کټ کټ په خندا شو او ځینې وختونه به پړک په ژړا شو خو ژر به یې ځان ټول کړ او د شاو خوا خلکو نه به یې ښنه وغوښتله،نن بیا ور په یاد شول چي دلته څنګه په مشکلاتو راورسیدل او څه خوږ ژوند یې درلود . خو میرمن یې کرار کرار د کومې یوې په لمسون خپل رنګ بدل کړ او دی

یې په منګولې کې ونیوی، تنګ یې کړ او نوکر یې کړ پر خپل حالت یې ژړا ورغله ویې ژړل خپل پر ژړا له چورته راووت له شاو خوا خلکو نه یې ښښنه وغوښتله.
ډګروال ټول عمر په دې هیله چې وطن به جوړ شي او دی به بیا د کورنۍ اختیار تر لاسه کړي ، به کرار کرار سره خپلې سترګې خپله ړندې ، خپل غوږونه خپله کاڼه او خپله ژبه خپله ګونګۍ کړه...
اوس نو ټوله ورځ د سودا پسې ځي او راځي ، د لست مطابق سودا رانیسي. کور ته د رسیدو سره سم هغه بېله کومې خبرې پر میز ایږدی ، خو بله کڅوړه هلته ورته په انتظار پراته وي
ډګروال بېله کومې خبرې تشه کڅوړه د لست او پیسو سره اخلې او د تل په شان بېله ستړیا د بس تم ځای ته ځی...
نن بیا د دو یمې سودا اخېستلو وروسته د سړک پر غاړه د سرویس په پلمه پر یوه څوکۍ کیناست او د موټرانو د تیریدو راتیریدو په ننداره شو او لکه تل د چورت اخېستلو او خوږو چورتونو په خاطر یې د ببرو قطۍ پر سر پورته کړه.
عسکر عسکری سلام ورته وکړاو دروسی جیپ موټر دروازه یې ورته پرانېستله ، او د ده امر ته منتظر وو..
میرمن یې د کور په وره کې ورته منتظره وه بېله ده یې ډوډۍ نه خوړله...
دا ټولو کارو خوند ورکړ له سترګو یې د خوشالۍ ړنې ړنی اوښکې توې شوی خو د سوچو نو مزی یې د یوه موټر د پرله پسې هارونو وشلوی سترګې یې وموښلې ، ښه ځیر شو د میرمنی موټر یې پر سړک ولاړ وو او ډیره په غوسه وه ښکنځل بدو رد یې ویل په غوسه یې سودا ترې واخېستله د موټر په شا کې یې کېښودله. یو وار یې بیا ډګروال ته بد وکتل او غاښونه یې ورته وچیچل.
ډګروال لکه چې ژبون یې تړل شوی وی هیڅ ونه ویل چې هغه ولاړه ، سترګې یې د بخوا هاخوا ولغړولې او و رو یې له ځانه سره وویل:
ته وده چې وطن یو وار کرارشی بیا به سره ګورو !
ډګروال یو سوړ اسویلی وکیښ او دکور خوا ته په پښو کرا رکرار رهی شو.

کور کې د خندا ږغونه وه ډګروال چې ډير وږی شوی وو پخلنځی ته ولاړ ښه بوی پرې ولګېده خولې يې اوبه وکړې د ښخوا ها خوا وګرځيده په ديګو نو کې يې څه ونه موندله د يخچال نه يې يوه د سبو قطی راواخېستله د پخلنځی ګړۍ ته يې وکتل هغه هم لکه نوروګړيو ثانيه ګړ نه درلود بيا يې خپلې اومګاګړۍ ته وکتل غوږ ته يې ونيوی خوشاله شو او اوميد ورته پيدا شو چې تر اوسه کار کوی.خپل کوشنی کوټې ته ولاړ او پر خپل نا ټول شوی بستر وغزيد او په چرتونو کې لاهو شو

.د اولادو سره وطن ته روان وو...

خو د و ره ټکولو له چرتونو راويست دا لومړی وار وو چې د شپې څوک ور ورټکوی.پوليس وو ډګروال يې د لاسه ونيوه له ځانه سره يې بوت ډګروال يې يو ليری ځای ته چې د ټولنيزو خدمتونو مرکز وو بوت او هلته يې يوه کوشنی کوټه وروښودله.

هلته هغه سپين ږيری او ناروغانو ژوند کوی چې مېرمنو او اولادونو شړلی وه.

ډګروال نوی کوټې ته راغی او پر نوی بستری پريوت اوله ځانه سر يې وويل:

ته وده چې وطن يووار کرار شی...

څه نوره حوصله کوم !

د دې ورځې وروسته ډګروال د ماشومانو ، ښځوو او کورنی حيواناتو ته عسکری غور سلام پيل کړ.

يوه شپه يې په راديو کې واورېدل چې يو غل د غلا په وخت کې د دوکاندار لخوا ټپي شوی وونود غله د دعوا په اساس محاکمی دوکاندار درې مياښتی بندی کړ ځکه هغه بېله د محاکمی له امره غل د پوليسو تر راتګه په تشتاب کې بندی کړی وو او هم د غله د څلور کالو د کور مصرف په دوکاندار شو تر هغه چې د غله ټپ جوړيږی...

په اوريدو سره ډګروال غلو ته هم عسکری سلام کول پيل کړل دا چې نه پوهېده څوک غل او څوک نه دی نو هر چا ته يې غوړ عسکری سلام کاوه

څو ورځی وروسته دی سلام اچولو تر دارالمجانينه ورساوه او لاسونه يې هم وروتړله چې په دې سلامونو چا ته ضرر ونه رسوی.

لیکونکی: پوهنمل محمود نظری   د کتاب نوم:پایلوخ بنګ حبیب الله

له یوې میاشتی وروسته یې نن مشره لور د تور بای فربنډ سره د مور په پوټه دیدن ته راغله چې خپل پلار ووینی.

ډګروال د لومړی ځل لپاره یوازی د لور د بای فربنډ په لیدو ړنې ړنې اوښکې لکه باران توی کړی او بېله دی چې څه ووايي خپلې کوټې ته ستون شو.

د لاس ساعت یې چې له اوله زنګ وهلی وو خو ده سوچ کاوه چې کار کوی او ځان یې غولوی ته یو وار بیا ځیر ځیر وکتل هغه یې له لاسه خلاص کړ او غوږ ته یې ونیوی بیا یې تر سترګو تیر کړ به نهیلۍ یې د روجایې څخه یې یوه ټوټه پرې کړله او ساعت یې په کې ونغښت او د بالښت لاندی یې کېښود او په خندا شو او په زوره زوره یې وویل:دا کم بخت هم مړ شو او په ژړا یې ویل:

کله به دا وطن جور شی؟